

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

7'inci BİRLEŞİM

19 Kasım 1991, Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	442 - 443
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Zaim Necatigil'in AGTK çerçevesinde Oslo'da yapılmış olan "Demokratik Kuruluşlar Toplantısı" konulu gündem dışı konuşması. (EK-I 507-529 (Rapor))	445 - 447
2. Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Güner Göktuğ'un "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini Yaşatacağız" konulu gündem dışı konuşması.	447 - 455
B. ONAYA SUNULANLAR	
1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının Genel Kurul gündeminde bulunan "Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin kısa isimle okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin tezkeresi.	456 -
2. İdari ve Sosyal İşler Komitesi Başkanlığının Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısının Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkeresi.	457 - 458

C. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Yurt dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Atay A.Raşit'e İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. 458
2. Hür Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ali Süha'nın yurtdışı izin istemine ilişkin tezkeresi. 458 -
3. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı 1991 Mali Yılı Ekim ayı Bütçe gelirleri ve Ocak-Ekim 1991 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin tezkeresi.(Ek II 530-545) 459
4. Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin izin istemine ilişkin tezkeresi. 459

III.ÖZEL GÜNDEM

1. Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:128/2/91) ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. 461 -473

IV.GÖRÜŞÜLEN TASARILAR VE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER

1. Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa tasarısı (Y.T.No: 127/2/91) ile Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin raporu. 474 - 478
2. Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:109/1/91) ile İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Raporu. 479 - 485
3. Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasa Tasarısı (Y.T.No:117/1/90) ile İdari ve Sosyal İşler Komitesinin ilgili raporu. 486 - 494
4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Dilekçe Komitesinin Ahmet Baytaroğlu'nun dilekçesine ilişkin Komite Kararına UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz'ün yaptığı itiraz hakkındaki raporu. 495 - 498
5. Dilekçe Komitesinin 7.11.1991 tarihli toplantısında almış olduğu kararı gösteren cetvel. 499 - 505

I. GELEN EVRAK

RAPORLAR

1. Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.NO:128/2/91),(Y.Ö.NO:9/1/91 ve (Y.Ö.NO:1/2/91 ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi:14.11.1991)
2. Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:127/2/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi:14/11/1991)
3. Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.NO:109/1/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi:14.11.1991)
4. Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasa Tasarısı (Y.T.NO: 117/1/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Rapor (Başkanlığa geliş tarihi:14.11.1991)
5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Dilekçe Komitesinin, Ahmet Baytaroğlu'nun Dilekçesine ilişkin Komite Kararına UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz'ün yaptığı itiraz hakkındaki Raporu (Başkanlığa Geliş Tarihi: 14.11.1991)

DİLEKÇE KOMİTESİ KARARLARI

6. Yurttaşların KKTC Cumhuriyet Meclisine Dilekçeyle Başvurmaları ve Dilekçelerin incelenmesi ile Karara Bağlanmasını Düzenleyen Yasanın 6'ncı maddesi uyarınca Dilekçe Komitesinin 7.11.1991 tarihli toplantısında aldığı kararları gösteren Cetvel (Başkanlığa geliş tarihi:14.11.1991)

TEZKERELER

7. Yurtdışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Atay Ahmet Raşit'e, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (801/1991) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.1991)

8. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Genel Kurul gündeminde bulunan Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının (Y.T.NO:128/2/91, Y.Ö.NO: 9/1/91 ve Y.Ö.NO:1/2/91), üçüncü görüşmesinin, kısa isimle okunmak ve bütünü oylamak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:18.11.1991)
9. İdari ve Sosyal İşler Komitesi Başkanlığının, Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:127/2/91), Genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. Başkanlığa Geliş Tarihi:18.11.1991)
10. Ekonomi ve Maliye Bakanlığının, 1991 Mali Yılı Ekim Ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Ekim 1991 Devresi Bütçe Uygulama sonuçlarını gösterir Mali Tablolara ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:19.11.1991)
11. İdari ve Sosyal İşler Komitesi Başkanlığının, Komitenin gündeminde bulunan Kıbrıs Türk Tabipler Birliği (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:194/1/91), Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine iletilmesi talebine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:19.11.1991)
12. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, İdari ve Sosyal İşler Komitesinin, gündeminde bulunan Kıbrıs Türk Tabipler Birliği (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.NO:194/1/91) Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine iletilmesi talebinin uygun bulunduğuna ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 19.11.1991)

Birinci Oturum
Açılış Saati: 10.55

BAŞKAN- Hakkı Atun
KÂTİP - Ünal Üstel

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 7'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Okuyunuz lütfen.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçmeden evvel, Komitenin bu an çalışmalarını tamamlayabilmesi için kendilerine yetki vermemiz gerekiyor 39'uncu içtüzük maddesine göre. Bunu usule uygun olarak yapmak uygun olur. İtirazı olan var mıdır? Onay veriyorsunuz. Komite çalışmalarını tamamlayıp gelmek üzeredir. Komite üyeleri orada çalışmakta, Polis Genel Müdürlüğü Bütçesini görüşmekte oldukları için bu an mevcut görünmemektedirler. Az sonra bize ittihak edeceklerdir. Gündemimizin birinci maddesi, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Biliyorsunuz bu kısımda önce gündem dışı konuşmalar, daha sonra da sunuşlar yapılacaktır. İki tane gündem dışı konuşma istemi var. Birincisi Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Zaim Necatigil'in AGİK çerçevesinde Oslo'da yapılmış olan "Demokratik Kuruluşlar Toplantısı" konulu gündem dışı istemidir. Daha sonra da Güner Göktuğ'un Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetiyle ilgili konuşma istemi vardır. İkisine de söz vereceğim. Okuyunuz lütfen.

KÂTİP-

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

AGİK çerçevesinde Oslo'da yapılmış olan Demokratik Kuruluşlar toplantısı konusunda Meclise bilgi vermek üzere gündem dışı konuşma yapmama izin verilmesi için gereğini rica eder, saygılar sunarım.

Zaim Necatigil
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN- Buyurun Sayın Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanı Necatigil.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI ZAIM NECATİGİL- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AGİK (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı) çerçevesinde yapılmakta olan Demokratik Kuruluşlar toplantılarına katılmak üzere 3 Kasım günü, Norveç'in başkenti Oslo'ya gittim. Aynı çerçevede, yani AGİK çerçevesinde, Hükümetlere Bağlı Olmayan kuruluşlar için düzenlenen ve Kıbrıs'ı konu alan seminer ve panele esas konuşmacı olarak katıldım. Seminer 8 Kasım günü, Norveç Helsinki Komitesi özel danışmanı Bjorn Cato Funnemark başkanlığında gerçekleşti. Bu seminerde diğer konuşmacı ise Belçika Helsinki Komitesi Başkan Yardımcısı ve Belçika Çoğulcu Topluluklar Kurumu Başkanı Dr. Yvo. Peeters idi.

Seminere bir bildiri sundum. Konuşmamda Kıbrıs Sorunu konusunda bilgi verdim ve KKTC'nin organ ve kurumlarının Güney Kıbrıs'takilerinden çok daha demokratik olduğunu söyledim. Halkoylaması müessesesine değinerek, KKTC'nin kuruluşunda ve Anayasasının yapılışında esas söz sahibi Kıbrıs Türk halkı olduğunu, bunun da demokrasinin en iyi örneğini oluşturduğunu vurguladım. Buna karşın Güney Kıbrıs'ta Rumların,

kendi yapılarına uymayan 1960 Anayasasını uygular gibi görünerek dünyayı yanıltmaya çalıştıklarını söyledim. Rumların sözde "zaruret doktrini"ne dayanarak Anayasanın temel ilkelerini ortadan kaldırdıklarını da sözlerime ekleyerek bunun çok sakıncalı ve anti-demokratik bir uygulama olduğunu, çünkü Anayasaya aykırı ve keyfi uygulamaların bir kılıfı olarak icat edildiğini söyledim.

KKTC'de oy kullanma yaşının 18 olduğunu belirterek bunun rum tarafında 21 yaş olduğunu, bu nedenle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Cumhuriyet Meclisinin seçimine, demokrasi anlayışına uygun olarak daha geniş halk kesitinin katılabildiğini vurguladım. Temel hak ve özgürlükler açısından da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde en ilerici ve özgürlükçü kuralların uygulanmakta olduğunu örneklerle belirterek, bunları Güney'de uygulanan kurallarla kıyasladım.

Demokrasiye gönül vermiş Batı ülkelerinin Kıbrıs Rum Yönetimini tanımakla Kıbrıs Türk halkına en büyük haksızlığı yapmakta olduğunu çünkü Rum Yönetiminin Kıbrıs'ı temsil edemediğini ve Kıbrıs Türk Halkı adına konuşamayacağını da vurguladım. Uluslararası alanda Kıbrıs Türk Halkının işitilme hakkı da dahil, birçok temel hakların reddedilmekte olduğunu bunun da demokrasiye aykırı olduğunu sözlerime ekledim.

Bundan sonra seminerin tartışma bölümüne geçildi.

Seminerle ilgili programı, sunduğum tebliğin bir kopyasını ve Konferansın açılışında Türkiye ve Kıbrıs delegasyonlarının konuşmalarının birer suretlerini arşiv için Ek'te sunar, hepinizi saygı ile selâmlarım.

Bu arada konuşmayı yöneten Dr. Yvo. Peeters'in bir Değerlendirme Raporu da elimize geçmiştir. O Raporu da yine arşiv amaçları için sunuyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Bu Kıbrıs dediniz, Kıbrıs Rum Yönetiminin temsilcileridir değil mi Sayın Başkan?

ZAIM NECATİGİL (Devamla) - Evet.

(Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanı Zaim Necatigil Dr. Yvo. Peeters'in Değerlendirme Raporunu Meclis Başkanı Hakkı Atun'a takdim eder.)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

İkinci istem Sayın Güner Gökтуğ'dandı.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Bugünkü birleşimde, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni Yaşatacağız" konulu bir gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

İstemimin içtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca işleme konmasını saygılarımla arz ederim.

Güner Gökтуğ
UBP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Goktuğ.

GÜNER GÖKTUĞ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs Türk Halkı bir asırı aşkın bir süredir Kıbrıs'ta insan hak ve özgürlüklerine sahip olarak yaşama mücadelesi vermektedir. Ben 96 yıllık kan ve gözyaşı ile sulanarak yeşeren bir mücadeleyi sizlere anlatacak değilim. Sizlere "padişahım çok yaşa" marşlarını kahrolarak okumak zorunda kalan, Türk Bayrağına hasret, Türkiye'ye hasret çekilen 82 yılı hatırlatacak da değilim. Ben size biz bugün özgür olalım diye mücadele yolunda düşenleri, yitirdiğimiz şehitleri, bu ortaklığın acı ve gözyaşı dolu serüvenini de anlatacak değilim. Siz bunları yaşadınız ve benden iyi biliyorsunuz. Şu anda içinde bulunduğumuz siyasal manzaraya bakınız. 1963 yılında kuvvet yolu ile, silâhla, zorbalıkla ortağı olduğumuz bir Cumhuriyet, Rumun yönetiminde. Bu Rum Cumhuriyeti Kıbrıs'ın tek meşru yönetimi olarak haksızca tanınıyor. Rum bu tanınan ünvan-dan vazgeçmek istemiyor. Her eşit hak talebimizde gelin size bu yönetimde azınlık hakkı verelim diyor. Dünya bu haksızlığa çanak tutuyor. Rum Türkiye'yi, Kıbrıs'a 1974'de gelip bizi Rumun zulmünden kurtardığı, Adanın Yunanistan'a ilhakını engellediği için kınıyor. Türkiye'nin askerlerini Adadan çekmesini istiyor. Herkes yerli yerine gitsin, Kıbrıs'ın içişlerine karışmasın diyor. Rum, bizim egemenlik, self-determinasyon ve siyasal eşitliğimizi tanımıyor. Bu hakları Türklere tanımak mı "asla" diyor. Dünya buna da çanak tutuyor. Anayasayı tadil edelim size bazı haklar tanısınlar. Egemenlikte, self-determinasyonda, siyasal eşitlikte sakın ısrarlı olmayın, ısrar eder, yeni unsurlar ileri sürmüş olur, görüşmeleri baltalayan taraf olarak suçlanırsınız diyorlar.

Rum tarafı, ilân ve kabul ettiğimiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne her gün saldırıyor. Bu devleti kanun dışı bir devlet olarak niteliyor, adına "Denktaş'ın sahte Devleti" diyerek her gün alay ediyor.

Rum 1974'ten beridir, sorunu, usanmadan ve utanmadan, "Kıbrıs Sorunu bir işgal sorunudur ve Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesiyle başlamıştır" diye takdim ediyor.

Rum tarafının bu sahte iddialarına karşı durmak, onlara cevap vermek, haklılığımız için ödün vermeden, usanmadan mücadeleyi anlatmak boynumuzun borcudur. Bu mücadeleye atılırken bunun kolay olmayacağını, hakkın insanlara lütfen diye sunulmadığını, sunulmayacağını bildiğimiz için mücadelenin bir hak ve tarihe, insanlığa karşı olduğu kadar, kendi halkımıza karşı da bir ödev olduğunu bildiğimiz içindir. Ancak bir ülkede bu saydığım koşullar yaşanmışsa, insanlık idealinin en son aşaması olarak kabul edilen "demokrasi ve insan hak ve özgürlüklerine bağlı egemen bir halkın bağımsızlığı" doruğuna ulaşılmış olunmasına rağmen, bu hak ve özgürlükler elinizden alınmak isteniyorsa ve dünya ve ortaklığı size pahalıya ödetmiş bir halk, sizin, ulusal kimliğinizi, özgürlüğünüzü, egemenliğinizi tanımıyorsa, siz bu Adada ben Rumlar kadar eşit bir halkım, benim de kendi kendimi yönetme hakkım vardır diyor, ancak bu hakları açıklamak için ciltler dolusu kitap yazarlar, aylar süren konferanslar düzenleyen, insana, hakka, hukuka, adalete değer verdiğini söyleyenler, size siyasi hesapları uğruna, haksızsınız diyebiliyorsa; size söz hakkı, müdafaa hakkı dahi verilmiyorsa; ve siz, her şeye rağmen, siyasal ve ekonomik ambargolara rağmen sadece Anavatanımızın yardımı ile ayakta durabilme pahasına, insanlığın uğruna çok mürekkep harcadığı, çok canlar yitirdiği değerleri koruyorsanız, mutluluk duyarsınız, övünç duyarsınız.

Ancak bütün bunları bir de sizinle aynı koşulları yaşamış, aynı mücadelenin zulmünü geçirerek yokluğunu yaşayarak, şimdi aynı özgürlüğü teneffüs edenlere, aynı nimetleri paylaşanlara karşı da korumak ve savunmak zorunda kalırsanız, işte o zaman kahrolursunuz. Buna rağmen, bu kişiler halktan iktidar yetkisi talep etmişler ve halkın da bunların gerçek çehrelerini görebildiği onlara güvensizlik ifade ettiğini hatırlayınca "Kıbrıs Türkünün ne büyük bir halk, ne kadar sağduyulu bir halk olduğunu" da düşünür ve sevinirsiniz.

İşte sayın milletvekilleri; ben halkımın hiçbir zaman güven duymadığı ve duymayacağı siyaset meftalarından bahsetmek istiyorum. Sizlere bahsedeceğim yazı, Yenidüzen Gazetesinin "Başyazı" adı altında, dünkü sayısında yayınlanmış olan bir yazıdır. Bu yazıyı okuduğunuzda aklınızdan bunlara hain diyebilir, daha ağır küfürler söyleyebilirsiniz. Onlara sadece "Rum'un soytarıları" deyiniz yeter. Diğer sözcükleri, tarihin ve halkın yargısına bırakınız. Tarih ve halkımız onlara ne denilmesi gerektiğinin hükmünü elbette verir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisinin siyasi yayın organı Yenidüzen Gazetesi 18 Kasım 1991'de, yani, Cumhuriyetin kuruluşunun yıldönümünden üç gün sonra yayınladığı "Başyazı" altındaki bir yazıda özetle, Türkiye Kıbrıs'a Garanti Anlaşmasına dayanarak çıkmıştır. Oysa Denктаş ve 12 Eylül Cuntası Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini ilân etmekle hem garanti anlaşmasının amaçlarına, hem de uyuşulan düzene aykırı hareket etmiştir. Bu nedenle Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahale nedeni ile ve amaçlarıyla bağdaşmamaktadır. Çok saygısızca Cumhurbaşkanı ve Sayın ifadelerini kullanmadan "Rauf Denктаş Cumhuriyetçi Türk Partisi ve TKP milletvekillerinin partilerini kapatma tehdidinde bulundu. Tehdit edilmeselerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ilânına oy vermeyebilirlerdi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti uluslararası hukuka aykırı kurulmuştur. Gayri meşrudur. Korsan bir devlet görünümündedir. Tanınmamasının nedeni budur ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kıbrıs Türklérini iyiye götürmemektedir iddialarını tekrarlamaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletine, Kıbrıs Türk Halkının Bağımsızlık kararına, Anavatana ciddi seviyesiz, insafsız ve vicdansız bir saldırı karşısındayız. Bu iddia sahiplerini tarih önünde telin ediyor ve kınıyorum. Bu iddialarına karşı gerçekleri söylemek istiyorum.

20 Temmuz 1974 günü zamanın Başbakanı Sayın Bülent Ecevit Barış Harekâtının amaçlarını şöyle açıklamıştır:

"Kıbrıs'taki son Yunan Harekâtı, yalnız bir hükümet darbesi değildi. Onun ötesinde, bağımsız Kıbrıs Devletini temelinden yıkmayı amaçlayan, Kıbrıs Cumhuriyetinin yasa niteliğindeki anlaşmaları çiğneyen bir hareketiydi. Türkiye bu harekâta geçmeden önce, başka her çareyi denemiş, fakat sonuç alamamıştır. Kıbrıs'ta zorbalıkla ve meşruluk dışı yollardan yaratılan kuvvet dengesizliği bu harekâtle giderilmiş olacaktı. O zaman, ancak Türkiye hakkın değil, kuvvetin dilinden anlayana, Kıbrıs sorunu için de müzakereyi kabul edecektir". Bizzat zamanın Sayın Başbakanı Bülent Ecevit'in bu açıklamasından da anlaşılacağı gibi, Türkiye Garanti Anlaşmasının 4'üncü maddesine dayanırken, harekâtın amacının 15 Temmuz darbesinin öncesine dönmek olmadığını açıkça ifade etmiştir.

Garanti Andlaşmasının 4'üncü maddesinde ifade edilen harekete geçmek, yani müdahale hakkı, Kıbrıs Türk Halkının ve Türkiye'nin Zürih Andlaşması ile belirlenen haklarının korunmasını sağlayan bir hukuki vasıtaadır. Bu anlaşma ile belirlenen temel hak ve çıkarlar, 1960 Anayasası ile de kabul edilmiş ve Garanti altına alınmıştır. 21 Aralık 1963'den itibaren bu esaslar ihlâl edilmiş ve uygulanmamış, Kıbrıs'ta Rum Toplumu lehine fiili bir ortam yaratılmıştır. Bu fiili ortam, 1960 düzeninin veya Zürih Andlaşmasında uyuşulan düzenin öngördüğü bir ortam değildir.

15 Temmuz darbesi uyuşulan 1960 düzenine aykırı daha ileri bir fiili durum yaratmıştır. Kıbrıs Türkünün 15 Temmuz öncesi duruma dönmesini savunmanın ve istemenin ne hukuk, ne mantıkla izahı mümkün değildir. 1960 anayasal düzeninin, Zürih Andlaşmasının, varlık nedeni çatışan iki self-determinasyon hakkının ileri sürülmüş olmasıdır. Ancak 1963-1974 dönemindeki uygulama uyuşulan, güvence altına alınan bu düzenin, Kıbrıs Türkünün haklarını, eşitliğini, egemenliğini korumaya yetmediği anlaşılmıştır. 1963-1974 başarısız Rum darbeleri bunun kanıtı olmuştur.

1960 düzenine 11 yıl uyulmaması nasıl Kıbrıs Türkünün haklarının ortadan kalkması sonucunu doğurmamışsa, bu düzene dönmek amacının güdülmemiş olması da Kıbrıs Türkünün haklarını etkileyemez.

Türk Silâhlı Kuvvetlerinin 20 Temmuz Barış Harekâtı ile Kıbrıs'ta yeni bir fiili durumun oluştuğu doğrudur. Ancak bu fiili durum, Kıbrıs Türk halkının 1963'ten itibaren anlaşmalara aykırı olarak oluşturdukları ve barışçı çabaları ve çözümleri baltalayarak devam ettirdikleri bir fiili duruma karşı ortaya çıkmıştır ve meşruiyetini "Zürih Andlaşması, 1960 Anayasası ve garanti ilişkisi" düzeninden çok önce Kıbrıs Türk Halkı ve Türkiye'nin Ada üzerinde varolan haklarından almaktadır. Dolayısıyla meşruiyetin tek kaynağını, amacına hizmet edememiş 1960 düzenine tanımak, o düzene dönmeyi savunmak, aynı derecede hukuka, mantığa ve adalete ters düşmek demektir. Dolayısıyla CTP ve Yenidüzen'in Türkiye müdahale öncesi ortama (ki kendilerine göre meşru ortamdır) dönmeyi savunmaları, bu ortama dönmeyip Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan eden iradeyi ve neticeyi uluslararası hukuka aykırı ilan etmek en büyük haksızlık ve tutarsızlıktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Rum tarafı ve Yunanistan bugüne kadar bütün uluslararası ortamda Kıbrıs'ta on bir yıl egemen oldukları fiili durumun devamı için çaba sarfetmiştir. Bugün huzurunuzda atıfta bulunduğum Yenidüzen'deki konu yazıda ileri sürülen iddialarla Rum iddialarının tam bir benzerlik göstermesi ibret vericidir. Kapkara bir ruh, kapkara bir bağınazlık, kulluğa teslim olmuş bir vicdanın ürünü olan bu yazı, tarihin bir ibret belgesi olarak gelecek nesiller, Kıbrıs Türkü özgür olsun diye, egemen olsun diye mücadele verirken adı Türk olan böyleleri de çıkabilirmiş diye diyebilsinler,

görsünler diye anılacaktır. UBP özellikle 1990 seçimlerinde bu iddia sahiplerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devletine karşı olduklarını, bunlara iktidarın verilemeyeceğini anlatmakta ve söylemekte ne kadar haklı olduğunu bir kere daha göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konu ettiğim yazıda bazı gerçekler tahrif edilerek Cumhurbaşkanı Sayın Denктаş'ın bağımsızlık ilân edileceği gün kendilerini yani o gün Mecliste bulunan CTP ve TKP milletvekillerini partilerini kapatmakla tehdit edildiklerini yazmaktadır ve yine bu iddia sahiplerine göre eğer böyle bir tehdit yapılmasaydı kendileri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilânına oy vermeyebilirlermiş iddiasını ileri sürmektedirler. Bunlar bu sözleri yani aslında Cumhurbaşkanı Sayın Denктаş'ın; "yarın Cumhuriyet ilân edilecektir. Siz bu Cumhuriyete onay verir veya vermeyebilirsiniz. Ancak onay vermediğiniz bir Cumhuriyetin Meclisinde elbette sizin yeriniz olmaz" sözlerini tehdit ederek yorumluyor ve tehdit edilmeselerdi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilânına oy vermeyebilirlerdi diye sunuyorlar.

Sayın milletvekilleri; yani Yenidüzen diyor ki CTP ve TKP'yi siz bu Cumhuriyete bağımsızlığa oy vermeseniz de olur. Siz başımızın tacısınız denilse oy vermeyebilirlermiş. Korkmuşlar sandalyelerini kaybetmekten, tehdit altında korkmuşlar maaşlarını kaybetmekten. Eğer bu iddia reddedilmeyecekse, halkın vekillerinin, halkın bağımsızlığına, egemenliğine devletine karşı çıkma gerekçeleri bu kadar onursuz olamaz. Milletın vekillerinin halkın bağımsızlığına, egemenliğine, devletin ilanına ve bu göklerde dalgalanan bir bayrağa karşı çıkmanın hiçbir onurlu gerekçesi olamaz diyoruz. Bu ülkede demokrasi mücadelesi verdiğini söyleyenler, insanımızın daha mutlu olması için ona siyasal reçeteler sunanların demokrasi, özgürlük sloganlarının sahte ve aldatmaca hedeflerinin karanlık kolduğu, yenilene bu yazı ile bir kez daha teyit etmektedir. Onların seçilmiş olmalarına rağmen bu Meclisi terketmelerinin, halkın Meclisine hakaret etmelerinin, nedenlerinin de demokrasi tutkusu olmadığı, adalet tutkusu olmadığı açıkça anlaşılmıştır. Ara seçimleri boykot etmelerinin, KKTC'yi bir korsan devlet olarak görmelerinin sanki İtalya'dan nüfus gelmiş de nüfus yapımız bozulmuşçasına nüfustan şikayetlerinin KKTC'nin Kıbrıs Türklerini iyiyi götürmemekte olduğu iddialarının da sebebi anlaşılmıştır. Bunların tek hedefi KKTC'yi yıkmaktır. Tanrıya şükürler olsun ki Kıbrıs Türk Halkı Cumhuriyetin bekçileri Türk Gençliği bunlara inanmamakta, onlara bu fırsatı vermemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok kısa olarak aynı gazetede Yenidüzen Gazetesinde CTP'nin siyasal yayın organı olan bu Gazetede Sayın Profesör Mümtaz Soysal vatandaş, Bülent Ecevit'in KKTC vatandaş olmalarına saldırdıklarına da tanık olmaktadır. Biz Kıbrıs Türküne büyük hizmetler vermekte olan Sayın Profesör Mümtaz Soysala ve Barış Harekatının yürekli Başbakanı Bülent Ecevit'in vatandaşımız olmasına sevinç duyarız, onur duyarız ve bu iddia sahiplerinin dahi ileri giderek ve alay edercesine Kıbrıs Türkünün bir gün gelip Atatürk'e de vatandaşlık vereceğini söylemekte ve devletimizle,

uygulamalarımızla alay etme yolunu tercih etmektedirler. Onlara söylediğimiz, söyleyebileceğimiz söz açık ve kesindir. Atatürk'çülüğün en büyük ilkesi ulusal egemenlik ve bağımsızlıktır. Kendi halkının bağımsızlığına ve egemenliğine karşı çıkanlar çağın ve insanlığın da gerisinde kalmış bağımlar ve yobazlardır. Atatürk ezilen ulusların bağımsızlık ve özgürlük güneşidir. O insanlığın erdemlerini taşıyan bir yüce ışıktır. Onun KKTC yurttaşı olmasına gerek yoktur. Çünkü o bu mücadelenin özüdür ve Kıbrıs'tadır. Bağımsızlık Savaşı verilen her yerdedir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bu iddia sahipleri bir de KKTC'nin Uluslararası Hukuka aykırı olarak kurulduğunu, tanınmamasının nedeninin ise bu olduğunu ve tanınmayacağını iddia etmeleridir. Onlara verebileceğimiz çok kısa bir cevap da şudur. Bir devlet Uluslararası Hukuka uygun olarak kurulup kurulmadığını belirleyecek ne Uluslararası bir kural ne Uluslararası bir kuruluş yoktur. Bir devletin tanınması onun uluslararası hukukun bir süresi olduğunu tesbit demektir. Bu tespit işlemini tanıyan devletlerin ilgili devleti tanıdığıнын tek yanlı irade açıklamaları ile olur. Dolayısıyla KKTC Devleti Uluslararası Hukuka aykırı olarak kurulmuştur, bu nedenle tanınmamıştır iddiası da tutarsız ve maksatlıdır.

Bu iddia sahiplerine söyleyebilecek tek söz vardır. KKTC Devleti tanır da, tanınmasa da bir gerçektir ve size rağmen de yaşayacaktır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Güner Göktaş.

Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşmalar sona ermiştir. Sunuş işlemlerine geçmeden önce bir konuyu bilginize getirmek istiyorum. İdari ve Sosyal İşler Komitesi gündeminde bulunan ve belirli harç ve ücretlerin artırılmasını öngören Tabipler Birliği (Değişiklik) Yasa Tasarısının Ekonomi, Maliye Bütçe ve Plan Komitesine iletilmesini talep etmiş ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi bu istemi uygun bulmuştur. Bu nedenle iki komite aynı görüşte olduğundan, Tasarı Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine iletilmiştir. Bilginize sunarım.

Sayın milletvekilleri; onayınızı gerektiren sunuşlara geldik.

Birincisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının Genel Kurul gündeminde bulunan Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin kısa isimle okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin tezkeresi.

KATİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz:1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının üçüncü kısa adının okunması ile başlaması hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa tasarısının maddeleri arasında herhangi bir hata ve çelişkili düzenleme bulunmadığından içtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca tasarının kısa adının okunması ile başlamasını ve bütünü oylanması ile son bulunmasını önerir gereğini saygılarımla arz ederim.

Salih Coşar
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanı.

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. kabul edenler? Etmeyenler? Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

2. İdari ve Sosyal İşler Komitesi Başkanlığının Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısının genel Kurulda ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkeresi.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Oz: Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesi hakkında ivedilik istemi.

Hukuk Dairesi Yasasının yasalaşması ile Hukuk Dairesi Savcılık Memuru Kadrolarına Kitabet Hizmetleri Sınıfında çalışan memurların belirli nitelikleri taşımaları halinde müracaat edebilme imkânı tanınmıştır. Ancak, bazı memurlar için doğan mağduriyetin giderilebilmesi için Yasada değişiklik yapılması zorunlu olmuştur.

Bu gerekçelerle Yasa Tasarısının acilen yasalaşabilmesi için, İçtüzüğün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; Tasarıda maddi hata bulunmadığından, İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca, üçüncü görüşmenin Tasarının Kısa Adının okunması ile başlamasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

HÜSEYİN CURCIOĞLU

İdari ve Sosyal İşler Komitesi
Başkanı.

458/...

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimsiz?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi bilginize sunulacak dört
konumuz var.

Birincisi; yurt dışına giden Ticaret ve Sanayi Bakanı
Sayın Atay A.Raşit'e İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı
Sayın Serdar Denktaş'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş
olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı
Lefkoşa.

İlgi: 8.11.1991 gün ve BB/141/76/3 sayılı
Başbakanlık yazısı hk.

9 Kasım, 1991 tarihinde yurtdışına gidecek olan Sanayi ve
Ticaret bakanı Sayın Atay A.Raşit'e, İçişleri, Köyişleri
ve Çevre Bakanı Sayın Serdar Denktaş'ın vekalet etmesi hakkındaki
ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygı ile rica ederim.

BAŞKAN - 2. Hür Demkorat Parti Lefkoşa milletvekili
Sayın Ali Süha'nın yurtdışı izin istemi.

KÂTİP -

Meclis Başkanlığına,
Lefkoşa.

22 Kasım 1991'den 29 Kasım 1991 tarihine kadar ada
haricinde olacağımdan izinli sayılmamı saygılarımla
arzederim.

Ali Süha
Hür demokrat Parti
Lefkoşa Milletvekili.

- 459 -

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

3- Ekonomi ve Maliye Bakanlığı 1991 Mali Yılı Ekim Ayı Bütçe Gelirleri. Ve Ocak-Ekim 1991 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin tezkeresi.

KATİP -

13 Kasım 1991

KKT Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

KKTC'nin 1991 Mali Yılı Ekim ayı bütçe gelirleri ve Ocak-Ekim, 1991 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin mali tablolar detaylı şekilde Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz olunur.

Nazif Borman
Ekonomi ve Maliye Bakanı

BAŞKAN - Sizlere dağıtılmıştır.

4- Sosyal Demokrat Parti Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin izim istemi.

KATİP -

19 Kasım 1991

KKT Cumhuriyeti Meclis Başkanlığına
Lefkoşa.

Kıbrıs sorunu ile görüş alış verişinde bulunmak amacıyla Ledra Palace'da yapılacak Türk Rum parti liderleri toplantısına katılacağım için bugün yapılacak birleşimde bulunamayacağım.

Gerekli izin işlemi için durumu bilgilerinize sunarım.

Ergün Vehbi
SDP Lefkoşa Milletvekili

460/...

BAŞKAN - Uygun görülmüştür.

Sayın milletvekilleri birinci kalem üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci kısma özel gündemde yer alacak işlere geçiyoruz.

Bu kısımda birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa tasarısı ile Ekonomi Maliye Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

Sayın Komite Başkanını Raporunu sunmak üzere kürsüye davet ediyorum. Buyurun Sayın Komite Başkanı.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI SALİH COŞAR -

CUMHURİYET MECLİSİ EKONOMİ, MALİYE,
BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN BİRLEŞTİRİLMİŞ
1991 MALİ YILI EK BÜTÇE YASA TASARISINA
İLİŞKİN RAPORDUR.

Komitemiz, 14 Kasım 1991 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, Cumhuriyet Meclisinin ek ödenek gereksinimini karşılamayı amaçlayan 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Çerisi (Y.C.No: 9/1/91) ile 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Çerisi (Y.C.No: 1/2/91) ve İskân ile Tarım ve Orman Bakanlığının ek ödenek gereksinimini karşılamayı amaçlayan 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısını (Y.T.No:128/2/91) ek'te sunulan sunuş gerekçeleri ile yetkililerin vermiş oldukları bilgiler ışığında birleştirerek görüşmüş ve birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı üzerindeki çalışmalarını tamamlamıştır.

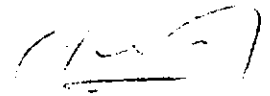
Komitemiz, Tasarının kısa ismini düzenleyen 1'inci maddesini aynen ve oybirliğiyle kabul etmiştir.

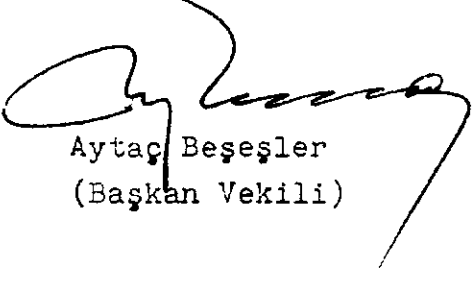
31 Aralık 1991 tarihinde sona erecek olan Mali Yıl hizmetleri için tahsis edilen ek ödenek miktarlarını içeren tasarının 2'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında "Kuraklık Tazminatları" için öngörülen 14,000,000,000.-T'lik ödenek 10,000,000,000.-T' sının karşılanmış olmasından dolayı, 4,000,000,000.-T'ne düşürülmüş ve 7,341,500,000.-T'lik ek ödenek öngörülen 2'nci madde oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Gelirler Cetvelinde ek ödenek karşılığı artış yapılmasını öngören Tasarının üçüncü maddesini 2'nci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak düzenleyen Komitemiz maddeyi oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Yürürlüğe Giriş maddesini düzenleyen 4'üncü maddesini aynen ve oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komitemiz, bütününe oybirliğiyle kabul ettiği Tasarının, sunulan Rapor ışığında değerlendirerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

Salih Coşar
(Başkan)

Aytaç Beşeşler
(Başkan Vekili)

(İzinli)
Kenan Akın
(Üye)

Günay Caymaz
(Üye)

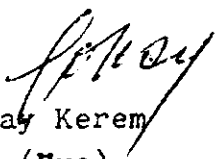

Mustafa Hacıahmetoğlu
(Üye)

(Katılmadı)
İsmet Kotak
(Üye)

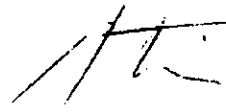

Ali Süha
(Üye)

Taşkent Atasayın
(Üye)

Kutlu Evren
(Üye)

Tokay Kerem
(Üye)

Erdal Onurhan
(Üye)

Süha Türköz
(Üye)

-GENEL GEREKÇE-

1991 Mali Yılı Bütçesinde Cumhuriyet Meclisi için öngörülen ödeneklerden bazıları ya tamamen bitmiştir veya bitmek üzere dir. Cumhuriyet Meclisinin görevlerini tam olarak yerine getirebilmesi için Mali Yıl sonuna kadar 201,500,000 .-l'na gereksinim duyulmaktadır. Oneri, bu gereksinimin karşılanabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

-MADDE GEREKÇELERİ -

1'inci Madde:

Bu madde, içtüzük gereğince Onerinin kısa ismini düzenlemektedir.

2'nci Madde:

Bu maddeyle Cumhuriyet Meclisi Bütçesine toplam olarak 201,500,000.-l ek ödenek tahsis edilmektedir. Bu miktarın gerekçeleri şunlardır:

- (A) Fazla Mesai Ücretleri kaleminde öngörülen 90 Milyon l'lık ödeneye 35 Milyon l aktarılmış ve 125 Milyon l'na yükseltilmiştir. Bu ödenekten halen 106 Milyon l harcanmıştır. Makam sahiplerinin ve diğer personelin 1992 Bütçe görüşmeleri nedeniyle muhtemel ek mesaieleri dikkate alındığında Mali Yıl sonuna kadar 35 Milyon l'lık ek bir ödeneye daha gereksinim vardır.
- (B) Yurt Dışı Görev Yollukları kaleminde öngörülen 130 Milyon l'lık ödenek yoğun dış temas nedeniyle tamamen bitmiştir. Kıbrıs Sorununun hassas bir dönemde bulunması nedeniyle Cumhuriyet Meclisi bu konudaki çalışmalarını artıracaktır. Bu nedenle söz konusu ödeneye 80 Milyon l ek bir tahsisat gerekmektedir.
- (C) Geçici Hizmetliler kaleminde 35 Milyon l öngörülmüş olup, 31 Milyon l harcanmıştır. Bu kalemden ödenen geçici hizmetlilerin yıl sonuna kadar ödenebilmeleri için 1,500,000.-l'na gereksinim vardır.
- (Ç) Kırtasiye - Matbaa - Neşriyat - Abonman kaleminde 80 Milyon l öngörülmüştür. Bu miktardan 70 Milyon l civarında bir miktar harcanmıştır. Ara Seçimler sonuçlu Cumhuriyet Meclisinin boş üyeliklerinin doldurulması ve 1992 Bütçesinin basımı nedeniyle bakiye miktar Mali Yıl sonuna kadar yetmeyeceğinden bu kalem için 20 Milyon l'lık ek bir ödeneye gereksinim vardır.

- (D) Diğer Tüketim Malları ve Malzeme Alımları kaleminde öngörülen 40 Milyon L'lık ödenekten 36 Milyon L'sı harcanmıştır. Bakiye ödenek Ara Seçim ile Meclise giren milletvekillerinin bu kalemden ödenmesi gereken harcamalarına yetmemektedir. Bu nedenle bu ödeneye 20 Milyon L'lık ödenek eklenmesi gerekmektedir.
- (E) Temsil ve Ağırhama Giderleri kaleminde öngörülen 75 Milyon L'lık ödenekten 71 Milyon L'sı harcanmıştır. Bakiye ödenek Mali Yıl sonuna kadar yeterli olmayıp bu ödeneye 25 Milyon L'lık ödenek eklenmesi gerekmektedir.
- (F) Meclis Kafeteryası Döner Sermayesinde katkı kaleminde öngörülen 30 Milyon L'lık ödenegin tamamı harcanmıştır. Mali Yıl sonuna kadar bu kalem için 20 Milyon L'lık ek bir ödeneye gereksinim duyulmaktadır.

3'üncü Madde:

2'nci madde ile Giderler Cetvelinde yapılan artışa paralel olarak ve Bütçenin denkliği prensibinden hareket ederek Gelirler Cetveli de aynı miktarda artırılmıştır.

4'üncü Madde:

Bu Madde, Onerinin 1991 Mali Yılı Bütçe Tasarısının yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1991 tarihinden başlayarak yürürlüğe gireceğini öngörmektedir.

GEREKÇE

GENEL GEREKÇE

1- İskân Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Uygulama Çalışmalarının neticelendirilmesi bakımından çalışmaların bu dönemde hızlandırıldığı, Bu itibarla bu projede halen çalışmakta olan toplam 132 personele gereksinim halen devam ettiği de dikkate alınarak gerek sözkonusu personelin Maaş-Ücretlerinin karşılanması gerekse Proje ile ilgili diğer hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, Mali Yıl sonuna kadar 640.000.000.-İl Ek ödeneğe ihtiyaç duyulmaktadır.

2- Ülkemizde son yıllarda iklim faktörüne bağlı olarak ard arda yaşanan kuraklıklar 1990-1991 Yılında etkisini devam ettirmiştir.

Bu gibi faktörlere bağlı olarak üreticilerimizde meydana gelecek genel zararların tazmini 40/1982 sayılı "Genel Tarım Sigortası Yasası"ve bu yasaya bağlı olarak yapılan "1989 Bitkisel Üretim Zorunlu Sigorta Tüzüğü" çerçevesinde yapılmaktadır. Ancak belirtilen Yasa ve Tüzükte üreticilerin tazmini için oluşturulan Genel Tarım Sigortası Fonu mevcut ödenekleri nisbetinde tazmin. ödemesi yapabilmektedir.

Bu itibarla üreticilerin mağdur duruma düşürülmemeleri bakımından fon kaynakları üzerindeki gerekli tazminat miktarlarının karşılanması için ek ödeneğe gereksinim olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

- Madde 1. Kısa İsim olarak Tasarı'nın ismini düzenlemektedir.
- Madde 2. 1991 Mali Yılı Bütçesi
- a) Yeni oluşturulacak Program 09-01-3-83
"Kuraklık Tazminatları" için gereken 14.000.000.000.-TL ile
- b) Program 12-01-2-76/4
"İSKÂN Topraklandırma Eşdeğer Mal Yasası Uygulama" Projesi kalemine gereken 640.000.000.-TL ödenek temini amaçlamaktadır.
- Madde 3 Toplam 14.640.000.000.-TL ile ilgili finansmanı düzenlemektedir.
- Madde 4 Yasanın Yürürlüğe Girişini düzenlemektedir.

K.K.T.C. BAŞBAKANI
K.K.T.C. DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI
K.K.T.C. İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI
K.K.T.C. EKONOMİ VE MALİYE BAKANI
K.K.T.C. MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI
K.K.T.C. ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI
K.K.T.C. TARIM VE ORMAN BAKANI
K.K.T.C. ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI
K.K.T.C. TİCARET VE SANAYİ BAKANI
K.K.T.C. İSKÂN BAKANI
K.K.T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANI

GENEL GEREKÇE

Cumhuriyet Meclisinin 1991 Mali Yılı Bütçesindeki Meclis Binası Tadil ve İlâve Projesinde yer alan 1 Milyar ₺'lık ödenek, proje mühendislerinin müteahhitlerin ayda asgari 100 Milyon ₺'lık, azami 200 Milyon ₺'lık iş yapabilecekleri görüşünden hareketle öngörülmüştür. Ancak, uygulamada, projeyi yürüten müteahhit ayda 300 Milyon ₺'sını aşan iş hacmiyle çalışmış ve bu nedenle 1991 Mali Yılı için öngörülen ödenek sùratle kullanılmış ve bitmiştir.

1991 Mali Yılı Bütçesinin Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinde görüşülmesi aşamasında, sözkonusu ödenegin ilgili mali yıl içerisinde yetmemesi halinde, bir ek bütçeyle takviye edilmesi gerekliliği konusunda görüşbirliği sağlandığından bu Ek Bütçe Yasa Onerisi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Önerinin 1'inci maddesi kısa ismi düzenlemektedir.
2. Önerinin 2'nci maddesi, Cumhuriyet Meclisinin 1991 Mali Yılı Bütçesindeki Meclis Binası Tadil ve İlâve Projesine, öngörülen 1 Milyar ₺'lık ödeneğin bitmesi nedeniyle 2,500,000,000.- ₺'lık bir eklemenin yapılmasını öngörmektedir.
3. Önerinin 3'üncü maddesi, 2'nci maddeyle Giderler Cetvelinde yapılan artışa paralel ve Bütçenin denkliği prensibine uygun olarak Gelirler Cetvelindeki Borçlanmalar kaleminin aynı miktarda artırılmasını öngörmektedir.
4. Önerinin 4'üncü ve son maddesi ise, Yasanın 1 Ocak 1991 tarihinden başlayarak yürürlüğe gireceğini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen? Yok.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Okuyunuz birinci maddeyi.

KÂTİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
1/1991

1. Bu Yasa 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak
isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan
1991 Mali Yılı Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen?...Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?
Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

31 Aralık
1991 Tari-
hinde Sona
Erecek Olan
Mali Yıl
Hizmetleri
İçin Tahsis
Edilen Ek
Odenek

2. (1) Esas Yasanın, Program 02 "Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi", Alt Program
01 "Cumhuriyet Meclisi Genel Sekreterliği
Orgütü" için:

- (A) Odenek Türü 1, Madde 09 "Fazla Mesai
Ucretleri" kaleminde öngörülen
90,000,000.-TL'lik ödeneye 35,000,000.-TL;
- (B) Odenek Türü 1, Madde 12 "Yurt Dışı Görev
Yollukları" kaleminde öngörülen
130,000,000.-TL'lik ödeneye 80,000,000.-TL;
- (C) Odenek Türü 1, Madde 23 "Geçici ~~Hizmetliler~~"
kaleminde öngörülen 35,000,000.-TL'lik
ödeneye 1,500,000.-TL;
- (D) Odenek Türü 1, Madde 31 "Kırtasiye-Matbua-
Neşriyat-Abonman" kaleminde öngörülen
80,000,000.-TL'lik ödeneye 20,000,000.-TL;
- (E) Odenek Türü 1, Madde 39 "Diğer Tüketim
Malları ve Malzeme Alımları" kaleminde
öngörülen 40,000,000.-TL'lik ödeneye
20,000,000.-TL;
- (F) Odenek Türü 1, Madde 51 "Temsil ve Ağır lama
Ciderleri" kaleminde öngörülen 75,000,000.-TL'
lık ödeneye 25,000,000.-TL;
- (G) Odenek Türü 2, Madde-Proje 71/1 "Meclis
Binası Tadil ve İlave Projesi" kaleminde
öngörülen 1,000,000,000.-TL'lik ödeneye
2,500,000,000.-TL;

- 470 -

(H) Ödenek Türü 3, Madde 81,
"Meclis Kafeteryası Döner Serma-
yesine Katkı" kaleminde öngörülen
30,000,000.-'lık ödeneye
20,000,000.-'i;

eklenmek suretiyle toplam
2,701,500,000.-'i ek ödenek tahsis
edilir.

(2) Esas Yasanın, Program 09 "Tarım ve
Orman Bakanlığı", Alt Program 01
"Yönetim Hizmetleri", Ödenek Türü 3,
Madde 83 "Kuraklık Tazminatları"
adı altında ihdas edilecek yeni
kaleme 4,000,000,000.-'i ödenek
kaydedilir.

(3) Program 12 "İskân Bakanlığı", Alt
Program 01, "Yönetim Hizmetleri", Ödenek
Türü 2, Madde-Proje 76/4 "İskân,
Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası
Uygulama" Projesi kaleminde öngö-
rülen 2,000,000,000.-'i ödeneye
640,000,000.-'i ek ödenek tahsis
edilir.

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen?...Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?
Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Gelirler Cetvelinde 3. Esas Yasanın, Gelirler Cetvelindeki Program 09, Alt Program 01,
Ek Ödenek Karşılığı "Borçlanmalar" kalemi 7,341,500,000.- 'i eklenmek suretiyle
Artış 95,607,800,000 'i'ne yükseltilir.

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?...Yok. Oylarınıza
sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oybirliği ile,
kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe Giriş 4. Bu Yasa, Esas Yasanın yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1991 tarihinden
başlayarak yürürlüğe girer.

.../471.

- 471 -

BAŞKAN - 4'üncü madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmıştır ve ikinci görüşme sona ermiştir.

Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak sureti ile yapılacaktır. Oylama da Tüzün 155'inci maddesi gereğince açık olacaktır. Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kısa İsim 1. Bu Yasa 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası
1/1991 olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa"
olarak anılan 1991 Mali Yılı Bütçe Yasası
ile birlikte okunur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; tasarının bütününe oylarınıza sunuyorum. Adı okunan milletvekili kabul, ret veya çekimser diyerek oy kullanacaktır. Sonucu bu belirleyecektir. Okuyunuz bir bir.

.../472.

BİRLEŞTİRİLMİŞ 1991 MALİ YILI EK BÜTÇE YASA TASARISININ
OYLAMA CETVELİ:

Kabul Edenler

Taşkent Atasayan
Hakkı Atun
Mehmet Bayram
Aytaç Beşeşler
Nazif Borman
Günay Caymaz
Salih Coşar
Hüseyin Curcioğlu
Derviş Çobanoğlu
Ömer Demir
Serdar R. Denктаş
Harun Dimililer
Erkan Emekçi
Aydemir Erdoğan
Derviş Eroğlu
Kutlu Evren
Güner Göktuğ
Mustafa Hacıahmetoğlu
Mustafa Karpaslı
Tokay Kerem
Hasan kutay
Salih Miroğlu
Zaim Necatigil
Ali Onay
Erdal Onurhan
Olgun Paşalar
Atay Ahmet Raşir
Gülin Sayiner
Eşber Serakıncı
Hüseyin H? Serdaroğlu
Vehbi Z? Serter
Ahmet Sevinç
Muharrem Söylemez
Ali Süha
Ruhsan Tuğyan
Süha Türköz
Ekerem Uzun
Emin Uzun
Ünal Üstel
Hasan Yumuk

Oylamaya Katılmayanlar

Ayhan Halit Acarkan
Mustafa Adaoğlu
Kenan Akın
Kenan Atakol
Mustafa Erbilen
Ertuğrul Hasipoğlu
İlkay Kamil
Ahmet Kaşif
İsmet Kotak
Ergün Vehbi

Reddedenler: Yok.

Çekimser : Yok

- 473 -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu açıklıyorum tutanağa göre. Kabul edenler, 40. Reddeden, yok. Katılmayan 10. Oybirliği ile kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; ikinci kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Gündemin 5'inci kısmında yer alan Sayın Ergün Vehbi'nin sunmuş olduğu Asil Nadir olayı ile KKTC'de bazı bankalarda evrak sahteliklerinin incelenmesi amacı ile Meclis Araştırması Açılması Önergelerinin öngörüşmesi yapılacaktır. Sayın Ergün Vehbi az önce Ledra Palacedaki bir toplantıya katılacağından ön görüşmenin gelecek birleşime ertelenmesini talep etti. Sayın Başsavcımız da bu yönde soruşturma başlattıklarını bu nedenle erteleme onların açısından da yararlı olacağını belirtmişti.

Bu nedenle bir itiraz yoksa öngörüşmeyi gelecek birleşime erteliyorum. İtirazı olan var mı? Yoktur. Teşekkür ederim.

.../474.

- 474 -

Teşekkür ederim.Sayın milletvekilleri görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden gelen diğer işlere gelmiş bulunuyoruz.

Şimdi gündemin son kısmına görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden gelen diğer işler ele alınacak. Bu kısımda önce Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin raporu görüşülecektir. Sayın Komite Başkanı lütfen raporunuzu sunar mısınız.

HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI HÜSEYİN
CURCUIOĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

CUMHURİYET MECLİSİ İDARİ VE SOSYAL
İŞLER KOMİTESİNİN "HUKUK DAİRESİ
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISINA (Y.T.NO:
127/2/91)" İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 14 Kasım 1991 tarihli toplantısında ivedilikle görüşülmek üzere iletilen Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısını K.K.T.C Başsavcısının verdiği bilgiler ile Tasarının Ek'teki Sunuş Gerekçesi ışığında görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

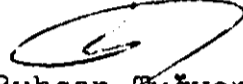
Komitemiz, Tasarının tek tek maddelerini ve tümünü aynen oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliği ile Genel Kurula salık verir.

.../475.

Hüseyin Curcioğlu
(Başkan)

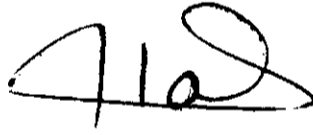

Ruhsan Tuğyan
(Başkan Yardımcısı)

(İzinli)
Kenan Akın
(Üye)

Derviş Çobanoğlu
(Üye)

Harun Dimililer
(Üye)

(Katılmadı)
Ahmet Kâşif
(Üye)

Gülin Sayiner
(Üye)

(Bütçe Komitesinde)
Ali Süha
(Üye)

Ekrem Uzun
(Üye)

- 475A -

-EK-

GEREKÇE

72/1991 Sayılı Hukuk Dairesi Yasasının Yasallaşmasından sonra zorunlu ihtiyaç nedeni ile Hukuk Dairesine intikâl eden ve halen Hukuk Dairesinde görev yapmakta olan Personel, Esas Yasaya ekli ikinci Cetvelda yer alan II. ve III. Derece Hukuk Dairesi Savcılık Memuru Kadrosuna müracaat etme hakkına sahip değildir. Bu persone- lin bu mevkiilere müracaat edebilmeleri için Hizmet Şemalarının "4"Üncü paragrafının Tasarıda öngörüldüğü şekilde değiştirilmesinde zorunluluk vardır.

Böyle bir değişiklik adil olacağı gibi Fırsat Eşitliği İlkesine de uygundur. Bu nedenle böyle bir değişiklik gerekli görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ:

1- Tasarının "1"İnci maddesi, Kısa İsim olarak Tasarının İsmi ni düzenlemektedir.

2- Tasarının "2"İnci maddesi, Genel Gerekçe'de belirtilen nedenlerle yeniden düzenlenmektedir.

3- Tasarının "3"Üncü maddesi, Yasasının yürürlüğe giriş tarihini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mı?... Yok. Madde madde okunmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
72/1991

1. Bu Yasa, Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Hukuk Dairesi Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen?...Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.,

KÂTİP -

Esas Yasanın 34'üncü Maddesinin (1)'inci Fıkrasına Bağlı İkinci Cetvelin Değiştirilmesi

2. (1) Esas Yasa, 34'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına bağlı İkinci Cetvelde yer alan II'inci Derece Hukuk Dairesi Savcılık Memuru Kadrosu Hizmet Şemasının "II. Aranılan Nitelikler" kısmının (4)'üncü fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(4) Kitabet Hizmetleri Sınıfının II'inci veya III 'üncü Derecesinde en az beş yıl çalışmış olup da, Hukuk Dairesinde görev yapanlar, bu mevkiye **başvurabilirler** ve öncelik hakları vardır."

- (2) Esas Yasa, 34'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına bağlı İkinci Cetvelde yer alan III'üncü Derece Hukuk Dairesi Savcılık Memuru Kadrosu Hizmet Şemasının "II. Aranılan Nitelikler" kısmının (4)'üncü fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(4) Kitabet Hizmetleri Sınıfında üç yıl çalışmış olup da, Hukuk Dairesinde görev yapanlar bu mevkiye **başvurabilirler** ve öncelik hakları vardır."

BAŞKAN - 2'inci madde hakkında söz isteyen var mı?

Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?... çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe Giriş 3. Bu Yasa, Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?...Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Bütünü oylarınıza sunuyorum. Kısa ismi okuyunuz lütfen. Yalnız Tasarının üçüncü okunuşu gelecek birleşimde yapılacaktır.

İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI HÜSEYİN CURCIOĞLU (Yerinden) - İvediliği var efendim.

BAŞKAN - Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kısa İsim 72/1991 1. Bu Yasa, Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa " olarak anılan Hukuk Dairesi Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; Şimdi de ikinci sırada yer alan Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısını ele alacağız ve Tasarı ile İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI HÜSEYİN CURCIOĞLU

CUMHURİYET MECLİSİ İDARİ VE SOSYAL
İŞLER KOMİTESİNİN "VAKIFLAR VE DİN
İŞLERİ DAİRESİ MEMURLARI EMEKLİLİK
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISINA (Y.T.NO:
109/1/91)" İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 14 Kasım 1991 tarihli toplantısında görüşülmek üzere iletilen Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısını, Tasarının Ek'teki Gerekçesi ışığında ve Vakıflar Genel Müdürünün verdiği bilgiler çerçevesinde görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, Tasarının tek tek maddelerini ve tümünü oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

VAKIFLAR VE DİN İŞLERİ DAİRESİ MEMURLARI
EMEKLİLİK (DEĞİŞİKLİK)
YASA TASARISI GEREKÇESİ

GENEL GEREKÇE

Bakanlar Kurulu'nun 2.5.1990 tarih ve E-505-90 sayılı kararı uyarınca Kamu Görevlileri ve emekli kamu görevlileri ile diğer bir kısım zümrenin yanısıra Evkaf ve Müftülük Daireleri Memurları ile Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik Yasası kapsamındaki emekli Evkaf ve Müftülük memurları ve peşin maaş uygulamasından avans biçiminde yararlandırılmaktadır.

Bu çerçevede, Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik Yasası kapsamındaki emekli Evkaf ve Müftülük memurlarının maaşları 1.5.1990 tarihinden beri her ayın ilk çalışma günü peşin olarak ödenmektedir.

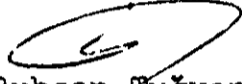
İşbu uygulamaya, Devletin Emeklilik Yasasında yapmış olduğu değişiklik paralelinde, yasal çerçeve kazandırmak amacıyla Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ:

- 1- Tasarı'nın 1. maddesi, kısa isim olarak Tasarının ismini düzenlemektedir.
- 2- Tasarı'nın 2. maddesi ile emeklilik menfaatlerine ek olarak, Vakıflar ve Din İşleri Dairesi (Evkaf ve Müftülük Daireleri) kadrolarında çalışan ve 30 yılın üzerinde hizmeti olanlara, 30 yılın üzerindeki her hizmet yılı için, verilmesi öngörülen "bir brüt aylık maaş" kavramına, peşin maaş sistemine uygun bir tanımla açıklık getirilmektedir.
- 3- Tasarı'nın 3. maddesi, maaşla bağlantılı olan periyodik iştirak paylarının, peşin maaş sistemine uygun olarak, iştirak sahibinin maaşından her ay başı kesilmesini düzenlemektedir.
- 4- Tasarı'nın 4. maddesi, emeklilik maaşına hak kazanan bir hak sahibinin emeklilik maaşının, peşin maaş sistemine uygun olarak, emeklilik işlemlerinin tamamlanmasından sonra her ayın ilk çalışma günü ödenmesini düzenlemektedir.
- 5- Tasarı'nın 5. maddesi peşin maaş uygulamasının başlangıç tarihi olan 1 Mayıs 1990 tarihini işbu değişiklik yasının yürürlüğe giriş tarihi olarak düzenlemektedir.

Hüseyin Curcioğlu
(Başkan)

Ruhsan Tuğyan
(Başkan Yardımcısı)

(İzinli)
Kenan Akın
(Üye)

Derviş Çobanoğlu
(Üye)

Harun Dimililer
(Üye)

(Katılmadı)
Ahmet Kâşif
(Üye)

Gülin Sayiner
(Üye)

(Bütçe Komitesinde)
Ali Sûha
(Üye)

Ekrem Uzun
(Üye)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan, Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır?...Yoktur. Rapor ve Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?. Etmeyenler?...Çekimser? .. Oybirliği ile kabul edilmiştir. Okuyunuz 1'inci maddeyi lütfen.

KATİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1.Bu Yasa, Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları
56/1987 Emeklilik (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir
62/1989 ve aşağıda "Esas Yasa " olarak anılan Vakıflar
22/1990 ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik Yasası
ile birlikte okunur.

BAŞKAN - 1'inci madde hakkında söz isteyen?...
Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...
Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATIP -

Esas Yasanın 2. Esas Yasa, 5'inci maddesinin (4)'üncü fıkrası kal-
5'inci Mad- dırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra
desinin De- konmak suretiyle değiştirilir:
ğiştirilmesi

"(4) Bu maddenin (1)'inci fıkrasında belirtilen emeklilik menfaatlerine ek olarak, Vakıflar ve Din İşleri Dairesi (Evkaf ve Müftülük Daireleri) kadrolarında, özel hizmet eklemesi dışında fiili otuz yılın üzerinde hizmeti olanlara, ayrıca özel hizmet eklemesi dışındaki otuz yılın üzerindeki her hizmet yılı ile her mücahitlik hizmet yılına karşılık, en son çekmekte olduğu brüt bir aylık maaşı tutarında ikramiye verilir.

Ancak, yaş haddi, sağlık veya ölüm nedeniyle emekliye ayrılanlara da, otuz fiili hizmet yılı koşuluna bakılmaksızın, özel hizmet eklemesi dışındaki fiili hizmet yılları ile mücahitlik hizmet yılları toplamı otuz yılı aştığı takdirde otuz yılın üzerindeki her yıla karşılık, kendilerine veya Üçüncü Kısım uyarınca hak sahibi olanlara en son çekmekte olduğu brüt bir aylık maaşı tutarında ikramiye verilir.

Bu fıkra amaçları bakımından "Brüt Maaş" Vakıflar ve Din İşleri Dairesi (Evkaf ve Müftülük Daireleri) görevlilerine her ayın ilk çalışma günü ödenen asli maaş ile çalışmış olmaları nedeniyle aldıkları veya almaya hak kazandıkları hayat pahalılığı ödeneğini kapsar."

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasa- 3. Esas Yasa, 24'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası
nın 24'üncü maddesi- kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra
nin Değiş- konmak suretiyle değiştirilir;
tirilmesi

"(4) Periyodik iştirak payı ödeme yükümlülüğü günlük
hesabı ile işlenir ve bu iştirak payları iştirak
sahibinin maaşından her ay başı kesilir.

Yukarıdaki (3)'üncü fıkranın (A) ve (B) bendi
kuralları kapsamına giren bir iştirak sahibinin
ödeneksiz izinli olduğu dönemde veya Yasa ile
hizmetine özel olarak eklenen hizmet süresi
bulduğu hallerde, biriken iştirak paylarının
tutarı, İdare Heyetince saptanacak taksitlerle
maaşlarından kesilir.

Maaş veya ücretlerini Evkaf veya Müftülük
Bütçesinden çekmeyenler, periyodik iştirak
paylarını en çok üç aylık taksitlerle Evkaf veya
Müftülüğe öderler."

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen?...
Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasa- 4. Esas Yasa, 33'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası
nın
33'üncü kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (4)'üncü fıkra
Maddesi- konmak suretiyle değiştirilir:
nin
Değiştirilmesi.
"(4) Emeklilik maaşına hak kazanan bir hak
sahibinin emeklilik maaşı, emeklilik
işlemlerinin tamamlanmasından sonra
her ayın ilk çalışma günü ödenir. Emekli-
lik ikramiyesi ise emeklilik tarihini
izleyen ikinci ayın sonuna kadar ödenir."

BAŞKAN - 4'üncü madde hakkında söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe Giriş 5. Bu Yasa, 1 Mayıs 1990 tarihinden başlayarak
yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 5'inci ve son maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle
kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşül-
mesi tamamlanmış ve ikinci görüşmesi sona ermiştir. Tasarının
üçüncü görüşmesi gelecek birleşimde yapılacaktır.

Şimdi üçüncü sırada Kamu Görevlileri (Değişiklik
No:2) Yasa Tasarısı ele alınıyor. Tasarı ile İdari ve
Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşü-
lecektir.

Sayın Komite Başkanı lütfen Raporunuzu sunar mısınız?

- 486 -
İDARİ VE SOSYAL İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI HÜSEYİN
CURCIOĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;
CUMHURİYET MECLİSİ İDARİ VE SOSYAL
İŞLER KOMİTESİNİN "KAMU GÖREVLİLERİ
(DEĞİŞİKLİK NO: 2) YASA TASARISINA
(Y.T.NO: 117/1/90)" İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 14 Kasım 1991 tarihli toplantısında görüşülmek üzere iletilen Kamu Görevlileri (Değişiklik No: 2) Yasa Tasarısını, Tasarının Ek'teki Gerekçesi ile Personel Dairesi temsilcisinin verdiği bilgiler çerçevesinde görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının 1'inci, 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü maddeleri aynen oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlüğe giriş maddesi olan 5'inci maddesi, geriye dönük suç ve ceza konamayacağı gerekçesiyle yeniden düzenlenerek, Yasanın tüm kurallarının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe gireceği yönünde düzenleme yapılmış ve 5'inci madde oybirliği ile kabul edilmiştir.

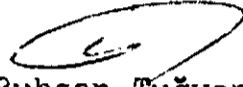
Komitemiz, Tasarının tümünü oybirliği ile kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliği ile Genel Kurula salık verir.

14 Kasım 1991

Hüseyin Curcioğlu
(Başkan)

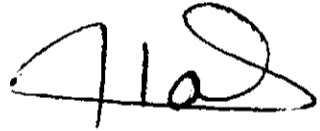

Ruhsan Tuğyan
(Başkan Yardımcısı)

(İzinli)
Kenan Akın
(Üye)

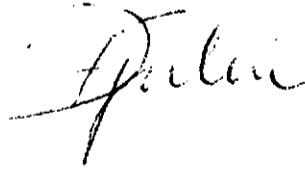
Derviş Çobanoğlu
(Üye)

Harun Dimililer
(Üye)

(Katılmadı)
Ahmet Kâşif
(Üye)

Gülin Sayiner
(Üye)

(Bütçe Komitesinde)
Ali Süha
(Üye)

Ekrem Uzun
(Üye)

GENEL GEREKÇE

Anayasa Mahkemesinin 24/89 sayılı kararı ile 34/89 sayılı Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasasının 19(4) ve 19(5) (b) maddeleri Anayasaya aykırı bulunduğundan iptal edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin ilgili maddeler için belirtmiş olduğu iptal gerekçeleri ışığında Kamu Görevlileri Yasası'nın 100.maddesinde gerekli değişiklikler yapılmış ayrıca aynı Yasaya 112.A maddesi eklenerek Yasanın 106, 107, 108, 109, 111 ve 112 maddelerinde belirtilen izinlerin kullanımı ve uygulanacak prosedür ile ilgili usul ve esasların Tüzükle düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Madde Gerekçeleri:

- Madde 1. Kısa isim olarak Tasarının ismini düzenlemektedir.
- Madde 2. Bu madde ile Kamu Görevlileri Yasası'nın 100'ncü maddesinin (4) ve (5)'inci fıkralarında, Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinde belirtmiş olduğu ve Anayasanın 160. maddesinde yer alan kazanılmış haklar gözüne alınarak Anayasanın yürürlüğe girdiği tarih olan 7 Mayıs, 1985 tarihinden önce kamu görevinde bulunanlar için eski duruma döndürülmüştür.
- Madde 3. Kamu Görevlileri Yasası'nın 106'ncı maddesinin (7) fıkrası yapı itibarıyla dar çerçevede kaldığından izin haklarının kullanımına ilişkin daha geniş kapsamlı bir tüzüğün hazırlanması amacıyla bu maddenin kaldırılması gerekli görülmüştür.
- Madde 4. Yukarıda 3.maddede belirtildiği gibi izinler ile ilgili olarak daha kapsamlı bir tüzük hazırlanması amacıyla Kamu Görevlileri Yasası'na Yeni 112 A. maddesi ilave edilmekte ve Yasanın 106, 107, 108, 109, 111 ve 112. maddelerinde belirtilen izinlerin kullanımı ve uygulanacak prosedür ile ilgili usul ve esaslar tüzüğe bırakılmaktadır.
- Madde 5. Yürürlüğe giriş maddesi olarak bu Yasa'nın 2. maddesinin 12 Haziran, 1989 3 ve 4.maddelerinin ise Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe gireceğini hükme bağlamaktadır.

(Meclis Başkanı Sayın Hakkı Atun Meclis Başkanlık Kürsüsünü Meclis Başkan Yardımcısı Sayın Vehbi Zekiye devreder.)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz isteyen var mıdır? Yoktur. Sayın milletvekilleri Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Madde, madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler?...Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir. Madde, madde okuyun efendim.

KATİP -

KAMU GÖREVLİLERİ (DEĞİŞİKLİK NO:2)
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim
7/1979
3/1982
12/1982
44/1982
42/1983
5/1984
29/1984
50/1984
2/1985
10/1986
13/1986
30/1986
31/1987
11/1988
33/1988
13/1989
34/1989
73/1989
8/1990
19/1990
42/1990
49/1990
11/1991

1. Bu Yasa, Kamu Görevlileri (Değişiklik No: 2) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN- 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?... Oybirliği
ile kabul edilmiştir.

KATİP -

sas Yasanın
00'üncü Mad-
esinin Değiş-
irilmesi

2. (1) Esas Yasa, 100'üncü maddesinin (4)'üncü
fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni
(4)'üncü fıkra konmak suretiyle değiştiril-
rilir:

"(4) Geçici olarak görevden çıkarma cezası:

Kamu görevlisinin kadrosu
saklı kalmak koşuluyla dört aydan
sekiz aya kadar ve en çok yarı
maaşına kadar maaş verilerek geçici
süre ile görevinden çıkarılmasıdır.

Ancak, 7 Mayıs 1985 tarihinden önce atanan kamu görevlileri için yukarıdaki fıkra kurları "Kamu görevlisinin kadrosu saklı kalmak koşuluyla iki aydan altı aya kadar yarı aylıkla geçici süre ile görevinden çıkarılmasıdır" şeklinde okunur ve yorumlanır.

Geçici olarak görevden çıkarma cezasını gerektiren eylem ve davranışlar şunlardır:

- (a) Görevi başında amirine veya çalışma arkadaşlarına eylemli saldırıda bulunmak;

Ancak, bu bend kuralları 7 Mayıs 1985 tarihinden önce atanan kamu görevlilerine uygulanır.

- (b) Görevin yerine getirilmesinde kasıt veya kişisel çıkarı dolayısıyla yurttaşların gereksiz biçimde yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak;

- (c) Bir yılda toplam yirmi gün izinsiz ve özürsüz olarak göreve gelmemek;

Ancak, görev yerine muayyen bir süre gelip, izinsiz veya özürsüz görev yerinden tekrar ayrılmak, o gün izinsiz veya özürsüz olarak görev yerine gelmemek anlamına taşır.

- (ç) Yetkili kılınmadığı halde, bu Yasa kurlarına aykırı olarak, kamu hizmetleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi ve demeç vermek;

- (d) Yasa, tüzük ve yönetmeliklerde öngörülen ödev ve yükümlülükleri yerine getirmemek,"

(2) Esas Yasa, 100'üncü maddesinin (5)'inci fıkrası kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (5)'inci fıkra konmak suretiyle değiştirilir:

"(5) Kamu görevinden çıkarma cezası:

Kamu görevlisinin sürekli olarak kamu görevinden çıkarılmasıdır. Bu cezaya çarptırılan kamu görevlileri bir kez daha kamu görevine alınamazlar.

Kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren eylem ve davranışlar şunlardır:

(a) Bir yılda toplam otuz gün izinsiz veya özürsüz görev yerine gelmemek;

Ancak, 7 Mayıs 1985 tarihinden önce atanan kamu görevlileri için bu bend kuralları, "Bir yılda toplam otuz iş günü izinsiz veya özürsüz olarak görev yerine gelmemek" şeklinde okunur ve yorumlanır.

Ancak, görev yerine muayyen bir süre gelip izinsiz veya özürsüz görev yerinden ayrılmak, o gün izinsiz veya özürsüz olarak görev yerine gelmemek anlamını taşır.

(b) Görev başında iş arkadaşlarına veya amirlerine eylemli saldırıda bulunmak;

Ancak, 7 Mayıs 1985 tarihinden önce atanan kamu görevlileri için bu bend kuralları, "Görev başında iş arkadaşlarına veya amirlerine eylemli saldırıda bulunmayı alışkanlık haline getirmek" şeklinde okunur ve yorumlanır.

(c) Bir siyasal partiye üye olmak;

- (ç) Rüşvet, hırsızlık, sahtekârlık, dolandırıcılık, görevi kötüye kullanma, hileli iflas gibi kamu görevliliği ile bağdaşmayan yüz kızartıcı bir suç işlemiş bulunmak;
- (d) Yasa dışı yollardan çıkar sağlamak;
- (e) Ticaret ve kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağına aykırı davranışlarda bulunmak ve uyarılara karşın bu tür etkinlikleri sürdürmek;
- (f) Yetkili kılınmadığı halde kamu hizmetlerinin yürütülmesi ya da kamu yararı bakımından gizli kalması gerekli bilgi ve belgeleri açıklamak;
- (g) Olağanüstü hallerde yasal bir hakkın kullanılması dışında görevini gereksiz biçimde terketmek;
- (h) Kaçakçılık sayılan eylemlerde bulunmak.

Diplomatik statüsünden yararlanarak yurt dışında, yerel mevzuata göre kaçakçılık sayılan eylemler de buna dahildir."

BAŞKAN - 2'nci madde hakkında söz isteyen? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 3. Esas Yasa, 106'ncı maddesinin (7)'nci 106'nci Mad- fıkrası kaldırılmak ve mevcut (8)'nci fıkra desinin De- (7)'nci fıkra olarak yeniden sayılandırılmak ğiştiril- mesini. suretiyle değiştirilir.

BAŞKAN - 3'üncü madde hakkında söz isteyen? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Esas Yasaya 4. Esas Yasa, 112'nci maddesinden hemen sonra
Yeni 112 A aşağıdaki yeni 112 A maddesi eklenmek suretiyle
Maddesi Eklenmesi değiştirilir:

"Tüzük 112 A. Bu Yasanın 106'ncı, 107'nci,
Yapma 108'inci, 109'uncu, 111'inci ve
Yetkisi 112'nci maddelerinde belirtilen
izinlerin kullanımı ve uygulanacak
yöntem ile ilgili usul ve esaslar,
Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir
tüzükle düzenlenir."

BAŞKAN - 4'üncü madde hakkında söz isteyen? Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Yürürlüğe 5. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten
Giriş başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 5'inci ve son maddeyi oyluyorum. Kabul
edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul
edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görü-
şülmesi tamamlanmıştır. İkinci görüşmesi sona ermiştir.
Tasarının üçüncü görüşmesi gelecek birleşimde yapılacaktır.

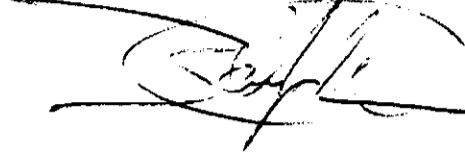
Dördüncü bölüme geçiyoruz. Dilekçe Komitesinin Ahmet
Baytaroğlu'nun Dilekçesiyle ilgili itiraza ilişkin Raporu.

Sayın milletvekilleri; şimdi de Dilekçe Komitesinin
Ahmet Baytaroğlu'nun Dilekçesine ilişkin Komite Kararına
UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz'ün yaptığı itiraz
hakkındaki Raporu görüşülecektir. Sayın Komite Başkanı
Raporunuzu sunun efendim lütfen.

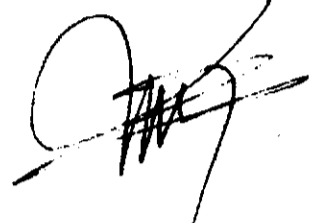
DİLEKÇE KOMİTESİ BAŞKANI MUSTAFA KARPASLI -
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİ DİLEKÇE KOMİTESİNİN
AHMET BAYTAROĞLU'NUN DİLEKÇESİNE
İLİŞKİN KOMİTE KARARINA UBP LEFKOŞA
MİLLETVEKİLİ SAYIN SUHA TÜRKÖZ'ÜN
YAFTIĞI İTİRAZ HAKKINDAKİ RAPORDUR.

Komitemiz, 2 Kasım 1990 tarihli, 94 Sayılı Süt Endüstrisi Kurumu Personelinin Statüsü konulu Ahmet Baytaroğlu'nun dilekçesini görüşmüş ve bu dilekçe ile ilgili olarak "Kurum personelinin Emeklilik hakkı istemlerinin tek tip sosyal güvenlik sistemi içerisinde değerlendirileceğinden Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı" Kararını üreterek bu kararı 7 Mart 1991 tarihli Cetvelle Genel Kurulun bilgisine sunulmuştur. Ancak UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz, "Aynı bakanlık altında çalışan ve aynı statüde olan Toprak Ürünleri Kurumu, Tarımsal Donatım Kurumu ve Devlet Üretim Çiftliklerine Devlet Güvencesi altında emeklilik hakkı verilirken bu kurum altında çalışan personele bu hakkın verilmemesi aynı statüde çalışan personel arasında ayırım yaratacaktır" gerekçesiyle bu karara 30/76 sayılı Yasanın 7'nci maddesi uyarınca itiraz etmiştir.

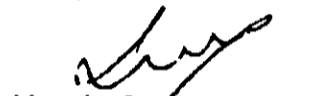
Komitemiz, konuyu yeniden gündeme alarak tekrardan incelemiş ve aşağıda öngörülen değerlendirmeyi yapmıştır: "Toprak Ürünleri Kurumu", "Tarımsal Donatım Kurumu" ile "Devlet Üretim Çiftlikleri" gibi döner sermayeli kuruluşlardan sadece Devlet Kadrolarında yer alan personel ile Toprak Ürünleri Kurumunun bir kısım personeli Emeklilik Yasasından yararlandırılmaktadır. Bunun dışındaki Döner Sermayeli kuruluşlarda görev alan personelin emeklilik hakkı bulunmamaktadır. Mali sıkıntılar içerisinde bulunan bu kuruluşlara ek mali mükellefiyet yükleyen böyle bir yeni uygulamanın getirilmesi bu kuruluşların içinde bulunduğu mali sıkıntıları artıracığı gibi diğer döner sermayeli kuruluşlar ve KİT'ler için emsal teşkil edecektir. Bu nedenle, bu aşamada komitemizin farklı bir karar üretmesi olanağı yoktur. İlgili Bakanlıkça tek tip sosyal Güvenlik Sistemine geçiş için gerekli yasal düzenleme çalışmaları yapılmakta olup Süt Endüstrisi Kurumu personelinin

Mustafa Karpaslı
(Başkan)

Omer Demir
(Başkan Vekili)

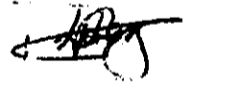

Mustafa Erbilen
(Üye)

(Bütçe Komitesinde olduğu için
Toplantıya Katılmadı)
Ali Süha
(Üye)

Hasan Kutay
(Üye)

Unal Ustel
(Üye)

(Toplantıya Katılmadı)
Kenan Akın
(Üye)

Ayrıca Süt Kurumunun emeklilik talebi konusunun ilgili bakanlıkça ele alınıp Yüce Meclise sunulması gerekmektedir. Ben de Komisyon Başkanı olarak bu arada şunu belirtmek istiyorum, Dilekçenin incelenmesini Düzenleyen Yasanın yeniden anayasal çerçevede ele alınmasını ve Komitenin yetkilerinin gözden geçirilmesi gerektiği inancındayım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Sayın milletvekilleri; Dilekçelerin incelenmesini Düzenleyen Yasanın 7'nci maddesi uyarınca Rapor üzerinde söz isteyenlere söz verilir ve görüşme sonunda Rapor oya sunulacaktır. Raporun benimsenmesi halinde Komitenin itirazına ilişkin karar kabul edilmiş olacaktır. Aksi halde itiraz Genel Kurulca kabul edilmiş olacaktır. Meclisin rapora ilişkin kararı da kesin bir karar niteliğini taşıyacaktır.

Rapor üzerinde söz isteyen var mıdır efendim?...Yoktur. Şimdi Komitenin Raporunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

5'inci kısma geçiyoruz. Sayın milletvekilleri; şimdi de son sırada yer alan ve sizlere dağıtılmış olan Dilekçe Komitesinin 7.11.1991 tarihli toplantısında almış olduğu kararları gösteren cetvel okunup bilgiye sunulacaktır. Bu Cetvelde yer alan kararlara karşı milletvekili 10 gün içinde itiraz edebileceklerdir. Lütfen Cetveli okur musunuz?

KATİP -

- 499 -

YURTTAŞLARIN KKTC CUMHURİYET MECLİSİNE DİLEKÇEYLE
BAŞVURMALARI VE DİLEKÇELERİN İNCELENMESİ İLE KARARA
BAĞLANMASINI DÜZENLEYEN YASANIN 6'NCI MADDESİ UYARINCA
DİLEKÇE KOMİTESİNİN 7.11.1991 TARİHLİ TOPLANTISINDA
ALDIĞI KARARLARI GOSTEREN CETVEL.

Hazır Bulunanlar:

Mustafa Karpaslı	(Başkan)
Omer Demir	(Başkan Vekili)
Mustafa Erbilen	(Üye)
Hasan Kutay	(Üye)
Ünal Üstel	(Üye)

500/...

Dilekçe Sahibinin Adı
Soyadı, Unvanı ve İka-
metgâhi.

Dilekçe Tarihi:

1. Yunus Başaran
Yarköy/Mağusa

22.10.90

2. Erer Selçuk
P.K 592
Lefkoşa

15.1.1991

3. Ayşe Türköz
Z-32 Bahçelievler
Bulvarı Aş. Bostancı

26.11.1990

Dilekçe Kayıt Tarihi
Sayısı ve Konusu.

Komite Kararı ve Gerekçesi.

12.12.1990, 104; Öğrenci taşıyan otobüste yasal olan kapasitenin üzerinde öğrenci taşınması ile ilgili.

Otobüs Şoförü, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı tarafından yazılı olarak uyarılmıştır. Uyulmadığı takdirde Bakanlıkça gerekli yasal işlem yapılacaktır. Bu aşamada Dilekçe Komitesince yapılabilecek bir işlem olmadığı kararına varılmıştır.

22.1.1991 107; Yanlış yere şahsına yapılan suçlamalarla ilgili.

Dilekçe, Mahkeme kararına konu olduğundan Komiteye Yetki veren 30/1976 Sayılı Dilekçelerin incelenmesini düzenleyen Yasa'ya göre Dilekçe Komitesince yapılabilecek işlem bulunmamaktadır.

28.1.1991, 108;
1963-1970 tarihleri arasında geriye dönük ödemelerin yapılmadığı ile ilgili.

1.1.1964 ve 23.8.1963 tarihleri arasındaki döneme ait maaş farkı ile ilgili çek, Hazine ve Muhasebe Dairesince hazırlanmış olup idari mercie başvurulması gerekmektedir. Bu durumda Komitece yapılacak başka bir işlem bulunmamaktadır.

<u>Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı, Unvanı ve İka- metgâhi.</u>	<u>Dilekçe Tarihi:</u>	<u>Dilekçe Kayıt Tarihi Sayısı ve Konusu.</u>	<u>Komite Kararı ve Gerekçesi.</u>
5. Kadriye Konak Girne Belediyesi Kreş Gündüz Çocuk Bakımevi Girne.	26.3.1991	11.4.1991, 116; Kreşte çalıştıkları yılların emeklilikten sayılması ile ilgili	Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı kreşte çalışan personel, memur statüsünde sayılma- dığından Emeklilik Yasası kapsamına girmemektedir. Yasa kapsamına alınması ise Yasa değişikliğini gerekli kılmaktadır. 30/1976 Sayılı Dilekçe- lerin incelenmesini düzen- leyen Yasaya göre komite kendiliğinden Yasal düzen- leme yapmaya yetkili değıl- dir. Bu nedenle Komitece yapılabilecek bir işlem bulunmamaktadır.
6. Ali R. Görgün 35/37 Mahmut Paşa Sokak - Lefkoşa.	14 Mayıs 1991	20 Mayıs 1991, 120; Tazminat Yasasının düzenlenmesi ile ilgili	30/1976 Sayılı Dilekçelerin incelenmesini düzenleyen Yasa'ya göre Dilekçe Komite- sinin Yasa düzenlemeye yetkisi yoktur.

Dilekçe Sahibinin Adı
Soyadı, Unvanı ve İka-
metgâni.

Dilekçe Tarihi:

9. Kemal Kayaalp
DAU Öğrenci Kurulu
Başkanı
DAU/Mağusa.

8/1991

10. Şenay Limanreisoğlu 16.10.1991
Ali Vahit Sokak
Levent 6/1
Ortaköy/Lefkoşa

Dilekçe Kayıt Tarihi
Sayısı ve Konusu.

5.9.1991, 126;
DAÜ'den atılmış olan
öğrencilerin affı ile
ilgili.

18 Ekim 1991, 127;
Kira Yasasının Ev
Sahibinin lehine
değiştirilmesi ile
ilgili.

Komite Kararı ve Gerekçesi.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Özel Yasa ile kurulmuş
özerk bir kuruluştur.
Sınav konuları, öğrenci-
lerin sınıf geçmeleri
bu kuruluştaki uygulanmakta
olan Yönetmelikte ayrıntılı
olarak düzenlenmekte ve
öğrencinin başarılı olması
için her tür olanak da
kurumca tanınmaktadır.
Öğrencilerin her türlü ola-
naklarını değerlendirme
yetkisine sahip olan özerk bir
kuruluşa öğrenci affı konu-
sunda müdahale Komitemizce
yerinde görülmemektedir.

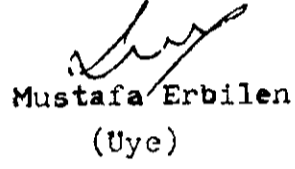
Mevcut kira Yasası hem ev sa-
hibi hem de kiracı için adil
kurallar içerdiğinden Komite
herhangi bir Yasa değişikli-
ğine gerek olmadığı kararına
varılmıştır. Ayrıca 30/1976
Sayılı dilekçelerin incelen-
mesini düzenleyen Yasaya göre
Komitenin Yasa düzenleme ve
değiştirme yetkisi yoktur.

Mustafa Karpaslı
(Başkan)

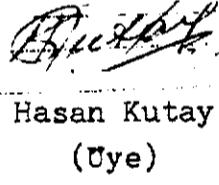

Omer Demir
(Başkan Vekili)

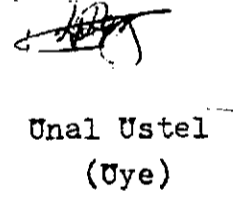

Mustafa Erbilien
(Uye)

(Toplantıya Katılmadı)
Ali Süha
(Uye)

Hasan Kutay
(Uye)

Unal Ustel
(Uye)

(Toplantıya Katılmadı)
Kenan Akın
(Uye)

13 Kasım 1991

506/...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 26 Kasım 1991 Salı günü, saat 10.00'da yapılacaktır. Gündem sizlere daha sonra dağıtılacaktır. Birleřimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanıř Saati:12.25

STATEMENT BY MR. DARYAL BATIBAY,

HEAD OF THE TURKISH DELEGATION

OSLO, 4.11.1991

Mr. Chairman,

In the human dimension, the CSCE has performed a dual function : setting of standards and monitoring of implementation. We have already developed extensive and comprehensive commitments regarding the human dimension by the Vienna Concluding Document, the Copenhagen Document, the Paris Charter, the Geneva Report and the Moscow Document. As we have reached the limits of normative standard setting, we believe that our attention should now focus on the implementation of existing commitments.

In this respect, improving practical cooperation between CSCE states is of great importance. The Paris Charter entrusted the task of implementation and cooperation to the newly created CSCE institutions. The Copenhagen Document which established new standards, also called for the sharing of information, ideas and expertise among the participating states in the domain of democratic institutions and indicated areas such as constitutional law, development of political parties, management of legal systems, local governments and effective public service where such cooperation would be particularly valuable. The Moscow Document called for the continuation and enhancement of cooperation in the development of an efficient administrative system, assistance in formulating law and regulations, training of administrative and legal staff and exchange of legal works and periodicals.

The Oslo Seminar of Experts is the outcome of these developments in the context of the evolution of CSCE in the aftermath of the democratic revolutions in Central and Eastern Europe. The Turkish Delegation looks to this Meeting as a valuable opportunity to promote practical cooperation in a very important area. Indeed, democratic institutions have a critical role in the implementation of CSCE principles in the human dimension.

We, in Turkey, know from our own experience that free and fair elections are not sufficient to sustain democracy and ensure the protection of human rights. We are aware that democracy is a continuous process, that laws need to be revised and up-

dated, that implementation of legislation and administrative actions require constant vigilance.

These are monumental tasks, particularly for countries where the traditions of pluralism are not deep-rooted. Turkey, whose democratic experience is more than forty years old, despite the difficulties and interruptions encountered along the way, is still engaged in the process of building and revising democratic institutions. These institutions are crucial for the establishment of a democratic culture and a tradition of pluralism, on which democracy and protection of human rights ultimately rest. Building of democratic institutions is not exclusively a responsibility for central governments. Local governments and particularly the civil society have important roles to play in this respect.

In recognizing this crucial role for democratic institutions, my delegation supports the proposal to transform the CSCE office for free elections into an office for democratic institutions. Entrusted with a wider mandate, we believe that this office would provide useful functions for the participating states. It could serve as a framework for exchange of views and between such institutions in the participating states on a continuous basis. With an expanded mandate, this office could, inter alia, promote contacts among the participating states for cooperative programmes and projects, and provide expertise and advise and organize seminars. The office would also serve as a venue for meetings relative to democratic institutions, as requested by one or more participating states. It could facilitate the implementation of the conclusions of the Oslo Seminar. Finally the office for democratic institutions would support practical cooperation among the participating states as envisaged in paragraph 26 of the Copenhagen Document. In fulfilling these functions, the office would cooperate, as appropriate, with the Council of Europe, the European Commission for Democracy through Law and other institutions active in the field.

Our delegation has come to Oslo eager to listen, exchange views and contribute to the development of practical cooperation. To this end, we have several eminent experts in our delegation whose areas of speciality are constitutional law, administrative law and human rights. They are prepared to share our experience and focus on the perspectives of others. We hope that we will be able to develop a

concise and concrete report reflecting our deliberations and thus make a contribution to and prepare the ground in this specific and important field for the Helsinki Follow-up Meeting.

Mr. Chairman,

Before concluding, let me say that there could not be a more appropriate venue for this seminar than the capital city of Norway where democratic institutions are strong and deep-rooted and pluralism enjoys a solid tradition. On behalf of the Turkish delegation, I would like to thank the Norwegian Government for hosting this meeting and for the very generous hospitality it has extended to us.

Thank you.

STATEMENT BY AMBASSADOR ANDRESTINOS PAPADOPOULOS,
HEAD OF THE DELEGATION OF CYPRUS AT THE CSCE
SEMINAR OF EXPERTS ON DEMOCRATIC INSTITUTIONS

Mr. Chairman,

Allow me at the outset to extend warm congratulations to the host country on the excellent arrangements made for this important Seminar on Democratic Institutions. The praise is richly deserved and in this respect I do no more than echo the appreciation already expressed by previous speakers. The holding of the Seminar in the beautiful city of Oslo is symbolic of the commitment of Norway to the ideals of democracy, born 2500 years ago in Greece. Indeed, it augurs well that we have gathered here to study ways and means of promoting respect and implementation of democratic institutions in this year, when humanity celebrates the 2500-years-old establishment of democracy in Athens.

As of necessity, therefore, we have to go back to the roots and stand for a while in the long hall of history, in order to better understand how it came about for the people to govern, how "democratia" was established. Certainly it did not come out of the blue. It was the end result of many factors which historians consider as comprising a miracle. Within the span of a century, the fifth century B.C., in ancient Greece, philosophy, science, mathematics, architecture, music, theatre, logic, to cite only some examples, reached their peak. Against such a cultural background the spirit of the human being was liberated from its materialistic chains and was able to grasp the concepts of political freedom, freedom of expression, majority rule, equal voting rights, free elections etc. This was not achieved by a biological automaticity, but by conscientious efforts aiming at perfection.

The ancient city-State made its contribution in terms of democratic institutions to Europe and then to the world. The old ideal was the product of a different society to the one we are now living in. In that society race, ethnicity, religion, culture, and language education were homogeneous. Our modern society is characterized by a complexity of factors and a

differentiation of aims. These considerations were taken into account by the Charter of Paris where it is stated that commitment to democracy based on human rights and fundamental freedoms is closely linked with prosperity through economic liberty and social justice and equal security for all. This is the challenge of modern Europe and the world at large.

Member States of the CSCE have adopted different solutions as an expression of their belief in democratic institutions. Nevertheless, despite the different backgrounds there is a common denominator, which is the will to first preserve these institutions and then to expand them so as to secure the implementation of the CSCE principles in its entire membership.

We trust that the Oslo Seminar offers a unique opportunity to exchange views on such interesting subjects as constitutional reform, organizing elections and parties, the role of the media in the building of democracies and comparative legal studies, in the field of human rights and fundamental freedoms. We also expect that the debate of all these subjects will help us to a better understanding of our needs and guide us towards taking appropriate measures for the enhancement of democratic institutions in Europe, by agreeing upon the most efficient ways of helping new democracies build their democratic institutions.

In this respect, it is relevant to mention that we agree with the proposal put forward by the US Secretary of State, James Baker, in Berlin in June this year, and reiterated at the Conference on the Human Dimension held in Moscow, that we transform the Office for Free Elections into an Office of Democratic Institutions so that, as he so ably put it, "voting day may be matched by 364 other days of liberty in the year". Those offering and those needing assistance in the field of democratic institutions will have at their disposal a clearing house with much wider jurisdiction. Oslo provides us with the opportunity to refine this idea and reach a consensus on how

best to serve our interests. A wide range of possibilities are offered, from governmental input to inputs from NGOs and other sectors. It is pertinent in this respect to mention that co-operation between the Council of Europe and the new Office of Democratic Institutions would greatly contribute to the enhancement of democracy in Europe. The Council of Europe enjoys a long tradition and a wealth of experience in this field and we are confident that practical co-operation will be beneficial to all CSCE countries. The presence here of Madame Lalumière is resounding proof of this. We all know that a long journey starts always with a first step. Let's take it.

We have come here to learn from each other at an historic juncture, when new democracies are emerging in Eastern Europe. We hail this development. "The winds of change" offer a unique opportunity to our collective interest to labour in the vineyard of democracy. There are forces which seek renewal. They should be given the opportunity to make their contribution. Democracy is a process and it should be continuously defended.

To the practical exchange of views Cyprus will make its contribution, based on a long tradition and experience in the various fields under discussion. We take particular pride in the fact that our constitution contains thirty articles on fundamental rights and liberties. For a country which gave birth to the founding father of the "Stoa", the philosopher Zenon from Kition, the Larnaca of today, and whose theory of "logos" promoted the concept of human rights in ancient Greece, any deviation from a firm commitment to the respect of human rights and fundamental freedoms would have been a sacrilege.

There is division of powers in Cyprus and our courts enjoy complete independence. The same stands for the establishment of Trade Unions and the organization of parties. At the same time Cyprus enjoys the fruits of freedom of expression and pluralism in information, both in the written and electronic media, that is quite impressive. The Cypriot press as

a responsible social institution has the difficult task of formulating public opinion in such a way as to actively participate in the strengthening of the democratic institutions in the country. As a Government we are committed to a democratic state, in which all its inhabitants regardless of race or creed will enjoy the fruits of democracy in all fields.

Finally, Mr. Chairman, we feel that a summary of the proceedings of the seminar should be made available to the participants. This will be of help to their future work, particularly in formulating recommendations to their Governments. At the same time it will enable the Council of Ministers in their deliberations on the further activities of the CSCE process.

We are looking forward to a fruitful discussion and a successful conclusion of our work here.

Thank you, Mr. Chairman.

Oslo, 5 November 1991

COMITE HELSINKI DE BELGIQUE**BELGISCH HELSINKI-KOMITEE**

10 November 1991

*Le Vice-Président.
De Vice-Voorsitter.*

To the Heads of Delegations
Case Seminar on Democratic Institutions

Democratic Institutions in Divided Societies
The case of CYPRUS.

In relation with the above-mentioned parallel session held on November the 8th in cooperation with the Foundation for Plural Societies it is our pleasure to submit to the Heads of Delegations the following statement :

In the parallel session on Cyprus, Dr. Yvo J.D. PEETERS opened the proceedings with a presentation of the various constitutional options open to binational states, stressing that the federal option seems to be the most suitable.

Mr. Z. Necatigil, M.P. from Northern Cyprus presented a statement on the democratic institutions in North and South Cyprus, arguing that North Cyprus was more democratic particularly because its constitution had been submitted to a referendum.

H.E. Ambassador A. Papadopoulos intervened replying to some points made by Mr. Necatigil. He specifically stated that for him the 1960 constitution is the only legal order in existence.

At this point it was clear that both sides hold different views on the existence of the Republic of Cyprus as such. Since a new status for the island is being sought through the intercommunal talks under the auspices of the Secretary-general of the U.N., the new order will have to take notice of the territorial basis (unlike the 1960 order) as well as the submission of any result to separate referenda

../. .

2.

- 516 -

in north and south Cyprus.

Mr. Necatigil said further that although democratic institutions exist in North and South Cyprus, at the international level the rights of Turkish Cypriots are restricted because of their non-recognition, so that at the international fora, such as the CSCE, the Turkish Cypriot side is not being afforded due opportunity of being heard.

Since both sides in the course of the session seemed to advocate federal solutions, Dr. Peeters pointed out that this implied the equality of the partners.

H. E. Ambassador Papadopoulos stated that his government already submitted its proposals for a federal solution in 1989, however, when giving his analysis of the failure of the 1960 Constitutional order, he qualified it as being "separatist", stressing particularly that a simple majority of the smallest of the communities could block the decision-making process, implying that this was not democratic and consequently rejected by the Greek side.

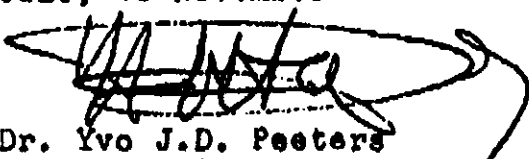
Following up, Dr. Peeters put the question forward : What would be the ratio of minority population justifying equal treatment in a federal framework ? He stressed that in Belgium, where such a system is applied, the ratio is 60 - 40 % .

From the exchange of views at the session the preliminary conclusions can be drawn as follows :

The crucial question in the intercommunal relations of the Turkish and Greek Cypriot populations is their different view on federalism as a possible model. This model implies the willingness of both parts to consider the Cypriot situation not as a problem of minorities but as a living together of two communities, equal in political power, even being unequal in numbers.

The Belgian Helsinki Committee deems it useful to submit these considerations to the Delegations in a spirit of cooperation and goodwill proper to the CSCE process

OSLO, 10 November

 Dr. Yvo J.D. Peeters
 Deputy Chairman
 Member of the Nationalities Commission
 of the Parliament of the Netherlands

.. /517.

CSCE Parallel Activities

FORTRESS EUROPE — CONSEQUENCES FOR EASTERN EUROPE.

Norwegian Organization for Asylum Seekers (NOAS)

Participants: Josef Blahož, Secretary General of the International Federation of Social Science Organization (Czecho-Slovakia). Morten Kjærum, Director, Danish Center of Human Rights (Denmark).

Location: The Norwegian Refugee Council, Pilestredet 15b.

Time: 18.00

Friday

8 November

EMERGENCY LEGISLATION AND THE ABUSE OF HUMAN RIGHTS.

The Norwegian Helsinki Committee

Participants: Martin Collins, Britain and Ireland Human Rights Project (United Kingdom). Caitriona Ruane, Centre for Research and Documentation (Ireland). Viktor Aksyuchits, Philosopher, Member of the Supreme Soviet in Russia, Christian Democrat, Adviser to President Boris Yeltsin (Russia). Valery Senderov, former political prisoner, human rights journalist (Russia). Jan Ivar Bjørnflaten, Institute of East-European and Oriental Studies, University of Oslo (Norway) (Tentative, pending approval).

Chair: Stein-Ivar Aarsæther, Chairman, Norwegian Helsinki Committee (Norway).

Location: Gamle Festsal, University of Oslo, Karl Johans gate 47.

Time: 18:00

DEMOCRATIC INSTITUTIONS FOR DIVIDED SOCIETIES: THE CASE OF CYPRUS.

Belgian Helsinki Committee and Foundation for Plural Societies

Participants: Dr. Yvo J.D. Peeters, Belgian Helsinki Committee and the Foundation for Plural Societies (Belgium). Bjørn Cato Funnemark, Special Adviser to the Norwegian Helsinki Committee (Norway). Mr.

Zaim Nejatigil, former Attorney General of TRNC, Chairman of the Human Rights Committee: The Turkish Population of Cyprus and the CSCE.

Location: To be arranged.
Time: 18.00

CAN LITERATURE SURVIVE WITH FREEDOM OF EXPRESSION?

Norwegian PEN

Participants: Andrei Sinyavsky, Author, former political prisoner (Soviet Union/France). Alla Latynina, Literary Critic and "cultural analyst" for *Literaturnaya Gazeta*, and frequent contributor to *Moscow News* (Soviet Union). Other participants tentative and pending approval.

Location: Håndverkeren, Rosenkrantz gate 7.
Time: 18.00

Saturday
9 November

SPECIFIC REQUIREMENTS FOR GENUINE DEMOCRACY IN PLURAL SOCIETIES.

The Belgian Helsinki Committee

Speaker: Dr. Yvo J.D. Peeters, Deputy Chairman, Belgium Helsinki Committee and Chairman for the Foundation for Plural Societies (Belgium).

Location: The Norwegian Institute of Human Rights, Grensen 18.
Time: 10.00-11.30

13.00: DET NORSKE TEATRET: REFRESHMENTS AND MEETING PLACE. Activities to be arranged.

Location: Kristian IV's gate 8 (second floor).

19.00: OPEN HOUSE AT THE NORWEGIAN INSTITUTE OF HUMAN RIGHTS

Location: Grensen 18.

Oslo CSCE meeting on Democratic Institutions

DEMOCRATIC INSTITUTIONS IN DIVIDED SOCIETIES : THE CASE OF CYPRUS

Zaim M.Necatigil

Introduction

The legitimacy of government derives from the consent of the governed and that, that consent is not forthcoming unless all the segments of the population are enfranchised. In divided countries like Cyprus, where there is no single government representing the whole population, but there are two governments, one has to look at these governments separately and examine their institutions from the point of their conformity with democratic principles. In such a case it is wrong to look at the institutions of the society as a whole, because the country is no longer the political association of the peoples that made it up before the division.

The US Country Reports on Human Rights, being submitted yearly to the Committee on Foreign Relations of the US Senate and the Committee of Foreign Affairs of the House of Representatives, has been treating Cyprus as two parts. These reports have been examining human rights laws and their application in the north and in the south of Cyprus separately. For instance, the 1990 Report says:

"The internal political systems of the Republic of Cyprus and the Turkish Cypriot administration are democratic and based on free elections, and accord basic human rights to their populations both in law and in practice".

(References to the Report)

I should point out first, that democracy and human rights are interrelated subjects. One cannot talk of democracy in a country where human rights are not observed, and vice versa. Secondly, I'll point out to you later that in north Cyprus under the

sovereignty of the Turkish Republic of Northern Cyprus, there is more democracy than in south Cyprus, which is under the Greek Cypriot administration. But before I come to that I would like to say a few words about the Republic of Cyprus, how it came about, and how it came to an end.

Historical background

With the coming into force of its constitution on 16 August 1960, the hitherto British Colony of Cyprus became an independent Republic. Independence was not granted by a unilateral act of the United Kingdom, but was the result of the Zurich and London Agreements. Agreement was reached on 11 February 1959 at Zurich between the Greek and Turkish Prime Ministers for the establishment of an independent state, the Republic of Cyprus. At a conference held in London in February 1959 the basic principles of the proposed constitution were formulated by Turkey and Greece. The London Agreement comprised a Memorandum which was signed by the British Foreign Secretary and the Prime Ministers of Greece and Turkey, and a collection of agreements attached thereto, which would constitute "the agreed foundation for the final settlement of the problem of Cyprus". These agreements included the texts for the Treaties of Guarantee and Alliance, the "Basic Structure of the Republic of Cyprus" (an outline of the essential provisions of the anticipated constitution), and declarations by the representatives of the Greek Cypriot and Turkish Cypriot communities accepting the documents "as the agreed foundation for the final settlement of the problem of Cyprus". These documents were signed not only by the Foreign Ministers of Greece and Turkey and the British Foreign Secretary

but also by the representatives of the Greek Cypriot and Turkish Cypriot communities. In view of this the two communities can be characterized as the equal founders of the Republic of Cyprus, and Greece and Turkey remained as the "interested parties" to the Cyprus question.

The constitution of Cyprus was not drawn up by a constituent assembly, but by a Joint Constitutional Commission. The representatives of the Turkish Cypriot community also took part in the drafting of the constitution. The procedure followed in the establishment of the Republic of Cyprus shows that when the colonial regime ended, the independence and sovereignty of the state was derived from both of the communities living in the island.

The treaties of Establishment, Alliance and Guarantee endowed the newly-born Republic with an international status. Under the Treaty of Guarantee, the Republic of Cyprus undertook the obligation to maintain the constitutional order created and to keep it unalterable in perpetuity, and the three Guarantor Powers, Great Britain, Greece and Turkey, guaranteed the continuation of the existence and maintenance of such order, as well as the independence and territorial integrity of Cyprus. Furthermore, they reserved the right to take steps for the restoration of the status of Cyprus in case of any change in, or disturbance of, such status.

However, independence was not the target aimed at but a compromise between the claims of Greece and Greek Cypriots, on the one part, and of those of Turkey and Turkish Cypriots, on the other. Greek Cypriots aspired for Enosis, that is, union of the island with Greece. Later, the Greek Cypriot side could not hide the fact that, though not satisfied with the Zurich and London Agreements, it had to sign them with the intention of abrogating them in order to achieve Enosis. The fact was that the agreements created a bi-communal state, but not a nation.

Uneasy years followed the establishment of the Republic because the Greek Cypriot side did not want to implement certain articles

of the Constitution which underlined the partnership status of the Turkish Cypriot community. The Greek Cypriot side argued that the Constitution was unworkable and should be amended. That side also contended that the Agreements constrained the Republic of Cyprus from changing the "basic articles" of its Constitution; imposed on the Republic the obligation to maintain the constitutional order in perpetuity, and therefore contravened the right of self-determination. The Greek Cypriot side equated the right of self-determination with Enosis, and considered the Turkish Cypriot community a "minority" in a Greek-ruled island, with no right to self-determination. This attitude is still prevailing today.

What then is the right to self-determination, and how can one apply it to the Cyprus situation?

Self-determination

To put it simply and briefly, self-determination is the right of peoples to pursue their political, cultural and economic wishes freely, without outside intervention. It is the right of peoples to determine their own destiny. It also encompasses the right of all segments of a population to influence the constitutional and political structure of the system under which they live.

One of the purposes of the United Nations Charter as expressed in Article 1(2) thereof is "to develop friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples, and to take other appropriate measures to strengthen universal peace."

The International Covenant on Civil and Political Rights, as well as the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, which were proclaimed by the General Assembly of the United Nations in 1966, provide in their identical article 1(1), that all peoples have the right to self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development.

The General Assembly has also taken some resolutions to define more precisely the content of the principle. Among these is the Declaration of Friendly Relations adopted by the Assembly on 24 October 1970, which deals with the principle of equal right and self-determination of peoples.

One should also refer to the eighth principle of the Helsinki Final Act of 1975 which declares that the participating states will respect the equal rights of peoples and their right to self-determination, acting at all times in conformity with the purposes and principles of the UN Charter, including those relating to territorial integrity of states.

Indeed the principle of territorial integrity must be respected. But this principle is subject to the condition that such state must be possessed of a government, representing the whole people belonging to the territory without distinction as to race, creed or colour. In other words, a state which does not have a representative government so that the whole population can take part in the political process without discrimination, such state cannot claim respect for its so-called territorial integrity. This is clearly stated in para. 7 of the Declaration of Friendly Relations. The philosophy behind this requirement is that legitimacy of government must derive from the consent of the governed and that, that consent cannot be forthcoming without the enfranchisement of all segments of the population.

Turning now to the situation in Cyprus, it is clear that the attainment of independence in 1960 was in the exercise of self-determination jointly by the two communities, as distinct peoples. This proposition stems from the fact that, as explained above, independence was not granted as a mere unilateral act on the part of the colonial power, but that the sovereignty of the Republic of Cyprus derived from both of the communities conjointly, irrespective of their numerical size.

There is ample authority for this view. The then British Colonial Secretary, Mr. Lennox-Boyd, described the emerging situation in these terms in 1956:

"..it will be the purpose of Her Majesty's Government to ensure that any exercise of

self-determination should be effected in such a manner that the Turkish Cypriot community, no less than the Greek Cypriot community, shall, in the special circumstances of Cyprus, be given freedom to decide for themselves their future status".

This statement was confirmed by the then Prime Minister, Mr. Harold Macmillan, on 26 June 1958, who described the Colonial Secretary's assurances as "pledges". The form taken by this exercise was unique in character. Neither before nor since has the ending of a colonial situation been enshrined in a constitution that was guaranteed in treaty form on the plane of international obligation by the three Members of the United Nations most closely concerned, and countersigned and adopted by the leaders of the two communities directly affected.

That was how the Republic of Cyprus came into being. What is the situation now? The bi-communal Republic of Cyprus ceased to exist since December 1963, when the Greek Cypriots attacked, and ousted, their Turkish Cypriot partners from all the organs of the bi-communal Republic of Cyprus, and usurped all the powers of government. The constitutional government of Cyprus has been replaced by two exclusive governments. The effect of the Greek Cypriot coup against the 1960 Constitution was to put the Greek Cypriots in control of all the organs of the state to the exclusion of the Turkish Cypriots. On the Greek side a Greek Cypriot administration emerged. The Greek Cypriot parliament changed the fundamental articles of the Constitution. Under the circumstances, Turkish Cypriots could not be denied the right of self-government, the right to exercise their free will in setting up their own administration. The proclamation of the Turkish Republic of Northern Cyprus in November 1983 was the culmination of a process of political and administrative evolution. This was in the exercise of the right of self-determination enshrined in the Declaration of Friendly Relations of 1970 and the Helsinki Final Act of 1975.

Moreover, the United Nations have also recognized the equality of the two communities in negotiating a settlement. This means

that the hoped-for federal republic of Cyprus will emerge as a result of the exercise of the right of self-determination separately by the two communities, or peoples, of Cyprus. There are references to the two communities in a number of United Nations resolutions. The General Assembly and the Security Council have always encouraged the continuation of the talks between the two communities on an "equal footing". For instance, the Security Council, in its resolution 367 of 12 March 1975 referred to the intercommunal negotiations between the representatives of the two communities "to be conducted on an equal footing".

The need for approval by the two communities of a settlement has very recently been confirmed by the "opening statement" of the UN Secretary-General in New York on 26 February 1990. He said that "the solution that is being sought is thus one that must be decided upon by, and must be acceptable to, both communities". He added that his mission was with the two communities whose "participation in the process is on an equal footing", and that the relationship of the two communities is not "one of majority and minority". The Secretary-General again referred to these ideas in his report to the Security Council of 8 March 1990. The resolution 649 of the Security Council adopted on 12 March 1990 referred to the parity of negotiating status in the endeavour of the parties to establish a bi-communal, bi-zonal federation. The right of self-determination is implicit in paragraph 3 of the resolution which calls upon the "leaders of the two communities to pursue their efforts to reach freely a mutually acceptable solution".

More significantly, the UN Secretary-General has been referring to the agreement of the parties that any settlement reached within the process of the intercommunal talks will be submitted to separate referenda on both sides of the island for the approval of each of the two communities. This is itself a manifestation of the right to self-determination.

States with minorities should have no anxieties about the exercise of the right of self-determination separately by the two peoples, or communities, of Cyprus. The situation in Cyprus is sui generis. There is no other country in the world which came into being as the result of two politically equal communities joining together, by the separate and voluntary exercise of their free will, to establish a bi-communal state, and where such exercise and the consequent status of the two founding partners arising therefrom, have been inscribed in international treaties and in the entrenched provisions (Basic Articles) of the Constitution of that partnership state.

The recent history of Cyprus, as well as, recent events in Europe, the Baltic Republics, Azerbaijan, the Russian Federation, Georgia, Moldavia, Slovenia and Croatia have strengthened the reliance of peoples to self-determination. Changes that have taken place in Eastern Europe in the last few years, in the name of human rights, democracy and liberty, spring from the desire of peoples freely to determine their future. And the exercise of the right of self-determination is an aspect of democracy.

Is north Cyprus more democratic ?

The gradual process of political and administrative organization of the Turkish Cypriots show the growth of democratic institutions. This process goes through the General Committee stage (1963-1967) to the Provisional Cyprus Turkish Administration (1967-1974), to the Cyprus Turkish Administration and Autonomous Cyprus Turkish Administration (1974-1975) to the Turkish Federated State of Cyprus (1975-1983). The establishment of the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) is the culmination of this process of political and administrative evolution.

The Constitution of the Turkish Federated State of Cyprus was submitted to a referendum and approved by the Turkish Cypriot people on 8 June 1975.

(See, Zaim Nedjati and Geraint Leathes, "A Study of the Constitution of the Turkish Federated State of Cyprus", Anglo-American Law Review, vol.5, Jan.-March 1976, pp. 67-92)

The Constitution of the TRNC was also prepared by a Constituent Assembly and approved by the Turkish Cypriot people by a referendum held on 5 May 1985. Over 70 percent of the electorate said "yes" to the Constitution.

(See, Zaim Necatigil, The Cyprus Question and the Turkish Position in International Law, O.U.P. 1988, 1989, ch.12, pp. 259-271)

What is the position on the Greek south of the island ? That side has not prepared any constitution and therefore the Greek Cypriot people have not exercised their free will through any popular referendum in the making of a constitution. That side has been arguing that it is applying the 1960 Constitution, but in fact nothing has remained of that Constitution. The bi-communal participation in the affairs of the Republic of Cyprus ceased to exist. That Constitution was for a bi-communal Republic. Moreover, the Greek Cypriot House of Representatives whittled away its basic articles. A list of laws that violated the Constitution is worth looking at:

1. The National Guard Law (20/1964)
2. The Police (Amendment) Law (21/1964)
3. The Administration of Justice (Miscellaneous Provisions) Law (33/1964)
4. The Municipal Corporations Law (64/1964)
5. The Greek Communal Chamber Law (12/1965)
6. The Electoral (Transitional Provisions) Law (39/1965)
7. The Public Service Law (33/1967)
8. The House of Representatives Law (124/1985)

The doctrine of necessity is a spurious device that is foreign to European democratic systems.

One of the characteristics of the Constitution of the TRNC is its provision for reference to public arbitration through a referendum. Since the people is the source of real democratic authority, in certain circumstances there is need to consult the people directly through a referendum. Thus, changes to the Constitution have to be approved by the people through a referendum as a last resort. If the Council of Ministers so decides,

the President has to refer the law in question to the to the approval of the people through a referendum. Renewal of the elections of the legislature may also be referred to the approval of the people after certain procedural requirements have been completed. The institution of public approval through a referendum is alien to the system of government in the south.

The presidential and parliamentary elections in the north, as well as in the south, are based on multi-party political systems. Parties compete for popular support actively and without restriction. Suffrage is universal, and elections are held by secret ballot. However, the voting age in the north is 18, whereas in the south it is 21.

Whereas all local authorities, municipalities and village authorities are elected in the north, in the south only municipal authorities come to office through elections, the rest are appointed.

In the north all elections are held under the control of the Judiciary. The Supreme Election Council and the subordinate election boards are made up of judges. In the south the Election Officer and his subordinates are appointed.

Constitutional provisions applicable in the TRNC as regards civil rights and liberties, political, economic and social rights are, generally speaking, more liberal than those in the south. For instance, right to strike is also recognized for civil servants in the north, but this is not so in the south.

Conclusions

In view of the above the inevitable conclusion one can reach is that the north is more democratic than the south. Yet, it is the north that has been denied universal recognition.

Another point that should be made is that even though the Turkish Republic of Northern Cyprus is committed to a high standard of democracy at the domestic level, at the supra-national level its people are being denied some of the basic democratic rights, because of non-recognition, and due to pressures being brought to bear on the international community by the Greek

Cypriots. For instance, despite the provisions of article 2 of the Universal Declaration ("no distinction shall be made on the basis of political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs") the Turkish Cypriots are being denied the democratic right to be heard before international fora and to seek justice before international instances; decisions affecting them are being taken in their absence and without affording them the opportunity of being heard and put forward their case. Their right to nationality (article 15 of the Universal Declaration) is made ineffective by the fact that Turkish Cypriot passports are not recognized, which makes travel abroad impossible in certain cases. Their right to seek, receive and impart information (article 19 of the Declaration) is hampered by the refusal of the International Postal Union to deliver any mail addressed to the Turkish Republic of Northern Cyprus. Their right to take part in the cultural life of the international community (article 27 of the Declaration) is hindered by restrictions such as those imposed upon athletic and sportive activities outside their territory.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
EKONOMİ VE MALİYE BAKANLIĞI

MALİ RAPOR

1991 MALİ YILI BÜTÇESİ
OCAK-EKİM DEVRESİ
UYGULAMA SONUÇLARI

A-FİNANSMAN

1. AYLIK FİİLİ TAHSİLÂT

Ekim,1991 Ayı Fiili Tahsilâtlarının Geçmiş Ayın Fiili Tahsilâtları ile Mukayeseli durumu:

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>Eylül,1991</u>	<u>Ekim,1991</u>	<u>ARTIŞ VEYA AZLIŞ</u>
-Dolaysız Vergiler	19.113.393.158	19.956.103.980	842.710.822
-Dolaylı Vergiler	14.769.819.021	18.602.326.532	3.832.507.511
-Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	6.545.647.739	7.465.763.567	920.115.828
-Cezalar ve Müsadereler	324.938.852	521.217.889	196.279.037
-Kamu Kuruluşları Gelirleri	31.029.715	129.029.668	97.999.953
-Hazine Malları Kira Gelirleri	216.006.557	276.900.025	60.893.468
-Muhtelif Gelirler	1.450.797.819	1.676.304.057	225.506.238
Mahalli Gelirler	42.451.632.861	48.627.645.718	+ 6.176.012.857
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları(Cari Yıl)	9.611.236.818	13.686.438.211	+ 4.075.201.393
-T.C.Yardımları Geçmiş Yıl	-	-	-
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	177.849.019	-	(-) 177.849.019
TOPLAM:	52.240.718.698	52.314.083.929	+10.073.365.231
	=====	=====	=====

2- KÜMÜLATİF TAHSİLAT
OCAK-EKİM, 1991 DÖNEMİ

Gelirin Nevi	BÜTÇE TAHMİNİ	FiİLİ TAHSİLAT	BAKİYE
	1991 Mali Yılı	OCAK-EKİM	
-Dolaysız Vergiler	290.530.600.000	185.077.833.023	105.452.766.977
-Dolaylı Vergiler	280.060.900.000	138.204.630.005	141.856.269.995
-Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	85.961.116.833	53.219.035.031	32.742.081.802
-Cezalar ve Müsadereler	2.370.000.000	3.093.973.273	723.973.273
-Kamu Kuruluşları Gelirleri	3.379.983.000	429.704.339	2.950.278.661
-Hazine Malları Kira Gelirleri	4.800.000.000	1.801.574.949	2.998.425.051
-Muhtelif Gelirler	13.091.469.758	12.489.025.038	602.444.720
Mahalli Gelirler Toplamı	680.194.069.591	394.315.775.658	285.878.293.933
-Türkiye Cumhuriyeti Yardımları (Cari Yıl)	215.605.183.215	76.354.729.806	139.250.453.409
-T.C.Yardımları Geçmiş Yıl	-	5.400.000.000	5.400.000.000
-Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	2.599.436.240	2.599.436.240	-
TOPLAM :	898.398.689.046	478.669.941.704	419.728.747.342
A-BORÇLANMALAR	130.482.684.421	179.037.606.109	48.554.921.688
I-İç Borçlanmalar	91.782.684.421	100.337.606.109	
II-T.C.Konut Fonu'ndan Borçlanmalar	38.700.000.000	78.700.000.000	
a)Cari Bütçe için	-	50.000.000.000	
b)Fonlar için	-	28.700.000.000	
B-T.C.İkrazları	50.000.000.000	-	50.000.000.000
Genel Toplam:	1.078.881.373.467	657.707.547.813	421.173.825.654
	=====	=====	=====

B- HARCAMALAR

1- GENEL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

**A- EKİM, 1991 AYI
BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI**

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ HARCAMALAR</u>
<u>Sivil Bütçe</u>	<u>1991 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>Ekim, 1991</u>
A) Cari Harcamalar	757.587.390.252	64.890.886.422
i) Personel Giderleri	336.976.100.000	27.310.069.585
ii) Diğer Cari Giderler	65.390.042.507	5.232.237.738
iii) Transfer Giderleri	355.221.247.745	32.348.578.999
B) Yatırım Projeleri	282.293.983.215	9.644.401.951
i) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Ön- görülen Projeler	26.988.800.000	1.185.646.216
ii) T.C.Yardımları ve Borçlanmalar ile Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	255.305.183.215	8.458.755.735
Sivil Bütçe Toplamı :	1.039.881.373.457	74.535.288.373
C) Savunma Harcamaları	39.000.000.000	4.933.933.419
	<hr/>	<hr/>
	1.078.881.373.457	79.469.221.792
	=====	=====

1991 Mali Yılı Bütçesi Ekim Ayı Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı :

Tahsilâtlar Toplamı	:	62.314.063.929
Harcamalar Toplamı		79.469.221.792
		<hr/>
		(-) 17.155.137.863
		=====

B- OCAK-EKİM 1991 DÖNEMİ
BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ</u> <u>HARCAMALAR</u>	<u>ÖDENEK</u> <u>BAKİYESİ</u>
<u>SİVİL BÜTÇE</u>	<u>1991 Mali</u> <u>YILI BÜTÇESİ</u>	<u>OCAK-EKİM</u>	
A) Cari Harcamalar	757.587.390.252	557.306.375.075	200.281.015.177
i) Personel Giderleri	336.976.100.000	251.932.053.445	
ii) Diğer Cari Giderler	65.390.042.507	37.214.625.200	
iii) Transfer Giderleri	355.221.247.745	258.525.132.766	
iv) Avans ve Imprest		9.634.558.664	
B) Yatırım Projeleri	282.293.983.215	68.307.831.038	213.986.152.177
a) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	26.988.800.000	15.360.162.991	
i) Fiili Harcamalar		14.377.407.754	
ii) Avans		992.755.237	
b) T.C. Yardımları ve Borçlanmalar ile Finanse Edilmesi Ön- görülen projeler	255.305.183.215	52.947.568.047	
i) Fiili Harcamalar		52.106.231.493	
ii) Avans		841.436.554	
SİVİL BÜTÇE TOPLAMI	1.039.861.373.467	525.614.206.113	414.267.167.354
C) Savunma Harcamaları	39.000.000.000	32.093.341.700	6.906.658.300
	1.078.861.373.467	557.707.547.813	421.173.825.654

1991 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Ekim Dönemi Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı : 478.669.941.704

Harcamalar Toplamı : 657.707.547.813

(-) 179.037.606.109

=====

2- YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

A- EKİM, 1991 AYI
YEREL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ HARCAMALAR</u>
<u>GİDERİN NEVİ</u>	<u>1991 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>EKİM, 1991</u>
A) Cari Harcamalar	754.987.954.012	64.890.386.422
i) Personel Giderleri	335.976.100.000	27.310.069.685
ii) Diğer Cari Giderler	65.390.042.507	5.232.237.738
iii) Transfer Giderleri	352.621.811.505	32.348.578.999
*) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	26.988.800.000	1.185.646.216
	<u>781.976.754.012</u>	<u>66.076.532.638</u>
	=====	=====
<u>FİNANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ TAHSİLAT</u>
<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1991 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>EKİM, 1991</u>
- Mahalli Gelirler	680.194.069.591	48.527.645.718
BORÇLANMALAR	101.782.684.421	17.448.886.920
TOPLAM	<u>781.976.754.012</u>	<u>66.076.532.638</u>
	=====	=====

1991 Mali Yılı Bütçesi EKİM Ayı Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilatlar Toplamı:	48.527.645.718
Harcamalar Toplamı:	66.076.532.638
(-)	<u>17.448.886.920</u>
	=====

B- OCAK-EKİM, 1991 DÖNEMİ
YEREL BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

<u>GİDERLER</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>HARCAMALAR</u>	
<u>Giderin Nevi</u>	<u>1991 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>Ocak-Ekim, 1991</u>	<u>Bakiye</u>
A) Cari Harcamalar	754.937.954.012	554.706.938.835	200.281.015.177
i) Personel Giderleri	336.976.100.000	251.932.058.445	
ii) Diğer Cari Giderler	65.390.042.507	37.214.625.200	
iii) Transfer Giderleri	352.621.811.505	255.925.696.526	
iv) Avans ve İmprest		9.634.558.664	
B) Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Ön- görülen Projeler	26.988.800.000	15.360.162.991	11.628.637.009
i) Fiili Harcama		14.377.407.754	
ii) Avans		982.755.237	
Genel Toplam :	781.976.754.012	570.067.101.826	211.909.652.186

<u>FINANSMAN</u>	<u>TAHMİN</u>	<u>FiİLİ TAHSİLÂT</u>	
<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1991 Mali Yılı Bütçesi</u>	<u>Ocak-Ekim, 1991</u>	<u>Bakiye</u>
- Mahalli Gelirler	680.194.069.591	394.315.775.658	285.878.293.933
- Borçlanmalar	101.782.684.421	175.751.326.168	73.968.641.747
- İç Borçlanmalar		97.051.326.168	
- T.C.Konut Fonu'n- dan Borçlanmalar		78.700.000.000	
Genel Toplam :	781.976.754.012	570.067.101.826	211.909.652.186

1991 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Ekim Dönemi Yerel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir/Gider Farkı:

Tahsilâtlar Toplamı :	394.315.775.658
Harcamalar Toplamı	570.067.101.826
(-) 175.751.326.168	

**T.C.YARDIMLARI VE İKRAZLAR İLE FİNANSE EDİLMESİ ÖNGÖRÜLEN
1991 MALİ YILI YATIRIM VE SAVUNMA BÜTÇESİNİN
OCAK-EKİM, 1991 AYI UYGULAMA SONUÇLARI**

<u>I-FİNANSMAN</u>	<u>ÖNGÖRÜLEN</u>	<u>SERBEST BIRAKILAN OCAK-EKİM, 1991</u>
A)YATIRIM PROJELERİ İÇİN	255.305.183.215	62.740.729.806
a)T.C.Yardıımı	176.605.183.215	62.740.729.806
i)Ankara Mahreçli	109.360.290.905	18.196.000.000
ii)Lefkoşa Mahreçli	67.244.892.310	44.544.729.806
b)T.C.İkrazları	78.700.000.000	-
B)SAVUNMA İÇİN		
T.C.Yardıımı	39.000.000.000	37.210.000.000
i)Cari Yıl için	39.000.000.000	31.810.000.000
ii)Geçmiş Yıl için	-	5.400.000.000
	<u>294.305.183.215</u>	<u>99.950.729.806</u>
	=====	=====
<u>II-HARCAMALAR</u>	<u>ÖDENEK</u>	<u>FİİLİ HARCAMALAR OCAK-EKİM, 1991</u>
A)YATIRIM PROJELERİ	255.305.183.215	71.143.666.047
a)Ankara Mahreçli	159.360.290.905	18.196.000.000
b)Lefkoşa Mahreçli	67.244.892.310	49.445.650.025
c)T.C.Konut Fonu'ndan Borçlanmalar ile Finanse Edilmesi öngörülen Projeler	28.700.000.000	3.502.018.022
B)SAVUNMA	39.000.000.000	32.093.341.700
	<u>294.305.183.215</u>	<u>103.237.009.747</u>
	=====	=====

OCAK-EKİM, 1991 AYI UYGULAMA SONUÇLARI

Tahsilâtlar	99.950.729.806
Harcamalar	<u>103.237.009.747</u>
	(-) 3.286.279.941
	=====

1990 Mali

GİDERİN NERESİ

A- Sivil Bütçe Giderleri

- Personel-Cari ve Transfer Harcamaları
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi
Öngörülen Yatırım Harcamaları
- T.C.Yardımlarıyla Finanse Edilmesi
Öngörülen Yatırım Harcamaları

TOPLAM

B- Savunma Bütçesi Giderleri

GENEL BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI:

Genel Bütçe Açığı .

(-)

====

- 537 -
GENEL BÜTÇE UYGULAMALARI
Yılı Bütçesi ile 1991 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-EKİM DEVRESİ
Fiili Harcamalar

<u>1990 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u> <u>HARCAMALARI</u>	<u>1991 Yılı</u> <u>OCAK-EKİM</u> <u>HARCAMALARI</u>	<u>ARTIŞ</u> <u>%</u>
331.123.278.165	557.306.375.075	% 68
7.202.953.443	15.350.152.991	%113
<u>18.378.605.086</u>	<u>52.947.668.067</u>	<u>%118</u>
356.704.836.694	625.614.206.113	% 75
<u>19.521.366.700</u>	<u>32.093.341.700</u>	<u>% 64</u>
376.226.203.394	557.707.547.813	% 75
<u>) 44.572.203.977</u>	<u>(-)179.037.506.109</u>	<u>%302</u>
=====	=====	=====

YEREL FİNANSMAN KAYNAKLI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

1990 Mali Yılı Bütçesi ile 1991 Mali Yılı Bütçesi

OCAK-EKİM DEVRESİ

Yerel Kaynaklı Bütçe Uygulamaları

<u>GİDERİN NEVİ</u>	<u>1990 Yılı OCAK-EKİM HARCAMALARI</u>	<u>1991 Yılı OCAK-EKİM HARCAMALARI</u>	<u>ARTIŞ %</u>
- Personel Cari ve Transfer Harcamaları	330.049.122.473	554.706.936.835	% 60
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırım Harcamaları	<u>7.202.953.443</u>	<u>15.360.162.991</u>	<u>%113</u>
TOPLAM	<u>337.252.075.916</u>	<u>570.067.101.826</u>	<u>% 69</u>
<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>1990 Yılı OCAK-EKİM FİİLİ TAHSİLATLAR</u>	<u>1991 Yılı OCAK-EKİM FİİLİ TAHSİLATLAR</u>	<u>ARTIŞ %</u>
- Mahalli Gelirler	297.104.213.925	394.315.775.658	% 33
- Borçlanmalar	<u>40.147.861.991</u>	<u>175.751.326.168</u>	<u>%338</u>
TOPLAM	<u>337.252.075.916</u>	<u>570.067.101.826</u>	<u>% 69</u>
	=====	=====	=====

1990 Mali Yılı Bütçesi ile 1991 Mali Yılı Bütçesi
OCAK-EKİM DEVRESİ
Bütçe Gelir Tansilâtları

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1990 Mali Yılı</u>	<u>1991 Mali Yılı</u>	<u>veya</u>
A- Dolaysız Vergiler			
i) Gelir Vergisi ve Şansî Vergiler	76.443.575.428	110.904.225.088	
ii) Kurumlar Vergisi	32.098.836.716	41.221.808.112	
iii) Diğerleri	<u>17.814.976.751</u>	<u>32.951.799.823</u>	185.077.833.023
B- Dolaylı Vergiler			
i) İthalâtta Alınan Gümrük Vergisi	110.869.677.563	97.472.164.093	
ii) Diğerleri	<u>18.428.176.843</u>	<u>40.732.465.912</u>	138.204.630.005
C- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	30.244.016.875		53.219.035.031
D- Cezalar ve Müsadereler	1.640.596.826		3.093.973.273
E- Kamu Kuruluşları Gelirleri	225.572.907		429.704.339
F- Hazine Malları ve Kira Gelirleri	1.636.719.829		1.801.574.949
G- Muhtelif Gelirler	<u>7.702.061.785</u>		<u>12.489.025.038</u>
Mahalli Gelirler Toplamı	297.104.213.925		394.315.775.658
- T.C. Yardımları (Cari Yıl)	33.323.684.781		76.354.729.806
T.C. Yardımları (Geçmiş Yıl)	-		5.400.000.000
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	<u>1.226.100.711</u>		<u>2.599.436.240</u>
TOPLAM	331.653.999.417		478.669.941.704
BÜRÇLÂNLİLER	44.572.203.977		179.037.606.109
GENEL TOPLAM	<u>376.226.203.394</u>		<u>657.707.547.813</u>

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TARHMIN</u>	
	<u>1991 Mali Yılı</u>	
	<u>BÜTÇESİ</u>	
<u>2-DOLAYLI VERGİLER</u>		
- İthalattan Alınan Gümrük Vergisi	200.000.000.000	
- İthalat Vergisi (Posta)	1.500.000.000	
- İthalat-İhracat, Rihtim Vergisi	60.000.000.000	
- İstihsal Vergisi	347.400.000	
- Gümrüksüz Eşyalardan Özel Vergi	2.500.000.000	
- Hüküferrik	1.713.500.000	
- Katma Değer Vergisi	9.600.000.000	
- Banka ve Sigorta İşlemleri Vergisi	<u>5.000.000.000</u>	
PROGRAM TOPLAMI:	280.060.900.000	=====

3- VERGİ DIŞI BÜTÇE GELİRLERİ

A- HARÇLAR

- Mahkeme Harçları	400.000.000
- Tapu ve Kadastro Harçları	11.700.000.000
- Kimlik Kartı Harçları	600.000.000
- Pasaport Harçları	2.500.000.000
- Şirket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	1.799.000.000
- Vergi Tansilat Harçları	1.000.000
- İthalat ve İhracat Bel. Harcı	300.000.000

- 541 -

1991 Mali Yılı OCAK-EKİM	FİİLİ TAHSİLAT		ARTIŞ VEYA AZALIŞ (%)
	1990 Yılı OCAK-EKİM		
97.472.164.093	110.869.677.963		(-) % 12
751.122.369	761.816.202		(-) % 1
16.448.928.853	16.145.023.266		% 2
20.990.153.693	16.653.900		%125.937
1.905.418.870	1.065.543.250		% 79
535.841.917	329.140.225		% 45
-	-		-
-	-		-
<u>138.204.630.005</u>	<u>129.297.854.806</u>		<u>% 7</u>
206.444.160	112.969.134		% 83
9.082.901.350	6.036.320.393		% 50
165.964.500	157.768.400		% 5
440.335.781	554.056.206		(-) % 21
881.884.422	256.013.786		%244
3.362.955.311	-		%100
198.579.370	56.005.320		%255

<u>GELİRİN NEVİ</u>	<u>TAHMİN</u> 1991 Mali Yılı <u>Bütçesi</u>
- Vinye Ücretleri	600.000.000
- Muhtelif Diğer Liman Gelirleri	120.000.000
- Sivil Havacılık Konma ve Konaklama Ücretleri	2.500.000.000
- Sivil Havacılık Yer Hizmetleri Ücretleri	1.550.000.000
- Maarif Gelirleri	15.000.000
- Sair Gelirler	<u>431.115.833</u>
PROGRAM TOPLAM	<u>85.961.116.833</u> =====
<u>4- CEZALAR VE MÜSADERELER</u>	
a) CEZALAR	
- Mahkeme Cezaları	650.000.000
- Vergi Cezaları ve Gecikme Zammı	1.500.000.000
- Gümrük ve Liman Cezaları	150.000.000
- Sair Cezalar	40.000.000
b) MÜSADERELER	
- Gümrük Müsadereleri	<u>30.000.000</u>
PROGRAM TOPLAMI:	<u>2.370.000.000</u> =====

FİİLİ TAHSİLAT

<u>1991 Yılı</u> <u>Ocak-Ekim</u>	<u>1990 Yılı</u> <u>Ocak-Ekim</u>	<u>ARTIŞ VEYA</u> <u>AZALIŞ(%)</u>
294.323.179	184.139.084	% 60
116.120.756	62.596.521	% 85
1.815.462.183	1.360.508.108	% 33
444.599.613	655.810.505	(-) % 32
1.465.914	5.748.301	(-) % 75
<u>202.256.155</u>	<u>57.092.022</u>	<u>%254</u>
<u>53.219.035.031</u>	<u>30.244.018.875</u>	<u>% 76</u>
=====	=====	=====
947.254.627	541.661.838	% 75
1.508.170.241	909.121.839	% 66
177.431.920	111.790.647	% 59
435.821.381	58.157.802	%649
<u>25.295.104</u>	<u>19.864.700</u>	<u>% 27</u>
<u>3.093.973.273</u>	<u>1.640.596.826</u>	<u>% 89</u>
=====	=====	=====

Gelirin Nevi

5-KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ

- Gözelyurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Beyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Devlet Üretim Çiftlikleri Gelirleri)
- Yarınsal Donatım Servisleri Gelirleri)
- Elektrik Kurumu Gelirleri

Program Toplamı:

6-HAZİNE MALLARI KİRA GELİRLERİ

- Konut Kiraları)
- Dükkan Ev, İşyeri Kiraları)
- Tarla, Bahçe v.s Kiralar)
- Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları ile Büfe Kiraları

Program Toplamı

7-MUHTELİF GELİRLER

- Özel Emanet (Su) Hesabından İade

- 544 -

<u>TAHMİN</u>	<u>FİİLİ TAHSİLÂT</u>		
<u>1991 MALİ YILI</u> <u>Bütçesi</u>	<u>1991 MALİ YILI</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>1990 YILI</u> <u>OCAK-EKİM</u>	<u>ARTIŞ VE</u> <u>AZALIŞ %</u>
250.000.000	133.790.306	78.517.325	% 70
1.141.276.000	-	-	-
760.717.000	-	-	-
<u>1.200.000.000</u>	<u>293.914.033</u>	<u>147.055.582</u>	<u>%101</u>
3.379.983.000	429.707.339	225.572.907	% 91
=====	=====	=====	=====
4.000.000.000	1.304.118.779	1.277.849.747	% 2
800.000.000	497.456.170	358.870.082	% 39
<u>4.800.000.000</u>	<u>1.801.574.949</u>	<u>1.636.719.829</u>	<u>% 10</u>
649.999.391	902.250.556	293.188.750	%208

CUMHURİYET MECLİSİ
7'nci Birleşim
19 Kasım 1991, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER:
 - (1) Birleştirilmiş 1991 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:128/2/91; Y.ö.No:9/1/91 ve Y.ö.No:1/2/91) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Birleştirilmiş Tasarıya ilişkin Raporu.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI
 - (1) Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin sunmuş olduğu, "Asil Nadir olayı ile KKTC'de Bazı Bankalarda Evrak Sahtelemenin incelenmesi amacıyla Meclis Araştırması Açılması Önergesi (M.A.No:1/2/91)'nin öngörülmesi.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER:
 - (1) Hukuk Dairesi (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:127/2/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (2) Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Memurları Emeklilik (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:109/1/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (3) Kamu Görevlileri (Değişiklik No:2) Yasa Tasarısı (Y.T.No:117/1/91) ve İdari ve Sosyal İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (4) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Dilekçe Komitesinin, Ahmet Baytaroğlu'nun Dilekçesine ilişkin Komite Kararına UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Süha Türköz'ün yaptığı itiraz hakkındaki Raporu.
 - (5) Yurttaşların KKTC Cumhuriyet Meclisine Dilekçeyle Başvurmaları ve Dilekçelerin incelenmesi ile Karara Bağlanmasını Düzenleyen Yasanın 6'ncı Maddesi uyarınca Dilekçe Komitesinin 7.11.1991 tarihli toplantısında aldığı kararları gösteren Cetvel